

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXI

Liepa - July 22, 1976

Nr. 29

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KANDIDATAS CARTER

Konservatyvas užkariavęs liberalus

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šių metų demokratų konvencija buvo labai nuobodi, nes iš jos negalėjai laukti jokios staigmenos. Žinoma, jei staigmena neskaityti to fakto, kad liberalai, kurie sudarė 90 su viršum nuošimčių konvencijos dalyvių, savo kandidatu į prezidentus išrinko konservatyvų pietietį Jimmy Carter, kuris, kaip dažnai pasitaiko su užkariautojais, galų gale persiėmė nugalėtų nuotaikom.

Kad suprastumėm, kodėl taip atsitiko, turime atsiminti keletą faktų. Visų pirma, Carteris laimėjo dėl to, kad savo kampaniją į nominaciją pradėjo jau 1972 metais. Ir antra -- jis išpėjo tautos nuotaikas, kurios šiuo laiku yra labai nuosaikios. Šiaip ar taip, didelė amerikiečių tautos dauguma pergyvena kletėjimo laikotarpį. (Tiesa, JAV nėra pats turtingiausias kraštas, jo turta padalinus iš gyventojų skaičiaus. Šveicarai ir švedai yra turtingesni, bet nedaug.) Užtat galima suprasti, kad bet kokių radikalių pakeitimų siūlytojas neturėjo daug šansų laimėti. Trečia, krašte vyrauja nusivylimas visom trim valdžios šakom. Prezidentas Nixonas turėjo atsišalinti, o jo pirmataktūnai Kennedy ir Johnsonas - laiko perspektyvoje neatrodo tokie geri, kaip anksčiau. Įstatymų leidėjai, pasiekę nemažai laimėjimų normalėje ko-

voje su administratoriais, patys irgi neteko savo aureolės. Juk administratoriai tvarkėsi pagal jų išleistus įstatymus. Be to, pradėjus tikrinti įstatymų leidėjų pirštus, ir ten pasirodė nešvarūs nagai. Pagaliau ir teisminės šakos užsimojimas panaikinti segregaciją maišant vaikus mokyklose, padarė daugiau žalos kaip naudos. Visa tai privedė prie dar vienos ložiškos staigmenos. Watergate nebuvo plačiai linkniuojama.

Turint tai galvoje, Carterio iškilimas nėra laikytinas kokių stebuklu, bet visai logiška išdava, kurią patvirtino ir Reagano kandidatūra. Ir respublikonų tarpe prezidentas Fordas, kuris atstovauja Washingtono 'establishmentą', dar negali būti tikras savo laimėjimu prieš pašalietį Reaganą.

Kaip sakėme, kovotojas prieš partijos lyderius, Carteris konvencijoje su jais susitaikė. Jam reikalinga jų talka, o jiems jis atrodo tikras laimėtojas lapkričio rinkimuose. Kompromisas buvo išreikštas partijos platformoje.

Joje pasisakyta už visuotiną sveikatos draudimą, finansuojamą mokesčiais; reformas labdaros (welfare) sistemoje, einant prie federalinės valdžios garantuoto pajamų minimumo įvedimo --

(Nukelta į 2 psl.)

Buvusieji Kauno rotušės rūmai.

Vytauto Čiplio nuotr.

Dabartinio Kauno problemos

ST. PERMINAS

Buvusioji laikinoji Lietuvos sostinė, Kaunas, visad nešė ant savo sprando krūvį sunkių, lemtingų problemų. Caro laikais, karo tvirtovė paversta gražusis Adomo Mickevičiaus miestas, vargo ir nyko karo komendantų "globoj". Neleido statyti trijų aukštų namų! Atkūtos Nepriklausomybės saulėje, Kaunas gaivališkai sprendė sunkias, sudėtingas didėjančio ir modernėjančio miesto problemas: įvestas vandentiekis, įžeminta kanalizacija, apšviestos gatvės, jos pasidengė meksfaltu, "konkė" paversta puikiais autobusais. Ir visas miesto gyvenimo tonas vijo si europišką stilių. Problemų dar buvo. Kaip kiekviename dideliame mieste (taip dabar yra netgi Maskvoj!) buvo biednuomenės

rajonai. Tokių buvimą naudojo bolševikinė propaganda. Ir naujas burmistras Garmus, bolševikams kikeinant, skelbė: "Brazilka, smetoniškas palikimas!" Garmus "nematė" Kauno pažangos, jis tematė "brazilką". Toks buvo apjakiimas asmenų, kurie per savo naivumą tada talkino bolševikinei propagandai...

Kaip dabar, kaip tvarkosi ir klesti "dabartinis" Kaunas? Ar bolševikų valdymas pavertė Kauną žydinčiu miestu?

Dalimai tuos šyds atmaskuoja žurnalisto A. Kadžiulio (tai ne "Pagirnio" Kadžiulis!) pokalbis su Kauno miesto tarybos vykdomojo komiteto pirmininku Jonu Razumu. Bolševikinį žargo-

ną perkeitus į tradicinę terminologiją, tas J. Razumas dabar Kauno burmistras.

Kaip ir tinka "razumnam" bolševikui, J. Razumas pradeda pokalbį užtikrinimais: jis gerai išstudijavo XXV-ojo Kompartijos suvažiavimo nutarimus ir "atkreipė didelį dėmesį" į L. Brežnevo kalbą. Tai J. Razumui ir talkina "razumnai" siekti Kauno pažangos ir spręsti miesto problematiką. Pokalbis buvo įdėtas "Švyturys" nr. 11, kelio mis nuotraukomis pamar-gintas.

Pasirodo, kad Kaune pristatyta daug fabrikinii kompleksų, tačiau labai stokoja darbininkų. Nereikia ir aiškinti, iš kur ta darbo jėga importuojama. Šiam im-

(Nukelta į 5 psl.)

Demokratų kandidatas į JAV prezidentus James Earl Carter Jr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Libano karas išsivystė į du, su keturiomis kovojančiomis pusėmis. Vienas karas vyksta tarp Sirijos kariuomenės ir palestiniečių, antras tarp dešiniųjų krikščionių ir mahometonų. Libano politikai esą pažiūros, kad susitaikinimas tarp pačių libaniečių tėra įmanomas kai bus vienaip ar kitaip nulėmtos kovos tarp siriečių ir palestiniečių.

Rašant šias eilutes, krikščionys su stipria Sirijos armijos pagalba buvo ofenzyvoje šiaurės vakarų krašto dalyje. Sirija Libane turi apie 15,000 karių ir 250 įvairaus tipo šarvuočių. Maždaug tiek pat karių turi ir palestiniečiai, bet su mažiau sunkiųjų ginklų. Libano kairieji turi apie 7,000 karių, krikščionys – per 10,000.

Paskutinėmis žiniomis, Sirija į Libaną pasiuntė dar tris savo batalijonus. Sirijos prezidentas Hafez al Sadat pasitarti į Damaską buvo pasikvietęs tris krikščionių politinių vadų sūnus, kurie vadovauja krikščionių pajėgom: Beshir Gemeyel, Falangos partijos vado Pierre Gemeyel sūnų, Dany Chamoun, vidaus reikalų ministerio Camille Chamoun sūnų, ir Tony Franjeh, prezidento Sulayman Franjeh sūnų.

Nepriklausomybė ne visada atneša palaimos. Taip bent atrodo iš Afars ir Issas teritorijos, kurią dar valdo Prancūzija, bet norėtų jai duoti nepriklausomybę. Afarsų yra apie 70,000. Jie turi savo kalbą ir sudaro valdančią luomą. Issasų yra kiek daugiau – 80,000, jie neturi savo kalbos ir kalba somališkai. Abi tautos turi bendrą tikybą – mahometonų. Toji teritorijoje yra Djibouti uostas, per kurį eina apie 80% Etiopijos eksporto ir importo. Aišku, kad tuo uostu yra suinteresuota Etiopija. Ji yra pasiryžusi net kariauti, jei sau prijungtų Somaliją su Issasų talka.

Besiartinanti nepriklausomybė suardė Afarsų vienybę, atskiros partijos pradėjo kovoti dėl būsimos valdžios.

FITTERS

Minimum 2-3 yrs. exp. on heavy plate fabrications.

ASSEMBLERS

FOR 1ST & 2ND SHIFT

Heavy equipment.

JARVA INC.

29125 Hall St.

Solon, Ohio 44139

(28-31)

Kartu Somalija pradėjo kurstyti Issasus prieš Afarsus. Sekmadienį Djibuti mieste, kuris turi apie 125,000 gyventojų, kilo smarkios riaušės ir kovos tarp abiejų tautų. Prancūzai, kurie ten turi per 5,000 karių, riaušes numalšino su ašarinėmis dujomis.

Sovietų Sąjunga šiais metais jau nupirko JAV-bėse 4.5 milijonų tonų javų (kviečių ir kukurūzų). Viso sovietai yra pasižadėję nupirkti bent 6 mil. tonų. Amerikiečių specialistai šių metų sovietų derlių vertina apie 195 milijonus tonų, kas reikštų, kad jie turi įsivežti apie 10 mil. tonų. Karštis ir sausra labai pakenkė Vakarų Europos derliui, bet tikslūs nuostoliai dar neapskaičiuoti. Gi JAV derlius šiais metais busias geras, nors ir ne rekordinis. Sausra abiejų Dakotų ir Minnesotos derliui.

San Francisco Chronicle aprašo tris Rock muzikos mėgėjus, į tą miestą atėmigravusius iš Sovietų Sąjungos. Vienas iš jų – Sacha Lerman – yra studijavęs anglų kalbą ir literatūrą Lietuvos (Vilniaus?) universitete. Jie visi pamėgę rock muziką, klausydami Luxemburgo radiją bei Voice of America bei BBC transliacijų.

‘Toje muzikoje aš neižiūrėjau jokios politikos’, – pasakoja Lerman – ‘už tat pradėjau ją groti. Tačiau sovietų pareigūnai rock muziką laiko priešinga sovietų sistemai ir gyvenimo būdai. Sovietų lengvosios muzikos kapelos kartais įtraukdavo į savo programas rock muzikos, aiškindamos, kad pertiekiamos dainos yra protestas prieš kapitalistinę santvarką. Tie dalykai buvo pristatomi kaip ‘Daina prieš diskriminaciją’ ar ‘anti Vietnamo giesmė’ ir dėl to niekas neprotestavo’.

JOURNEYMEN MACHINERY REBUILDERS

MUST BE ABLE TO SCRAPE WASTE, BREAK DOWN AND REPAIR NEW & USED METAL WORKING MACHINERY. STEADY WORK AND ALL FRINGE BENEFITS.

SEND RESUME AND WAGE REQUIREMENTS

ARKANSAS MACHINERY
REBUILDER, INC.

1706 EAST 9TH ST.

LITTLE ROCK, ARKANSAS 72202

501-372-6340

(26-29)

Kandidatas Carter...

(Atkelta iš 1 psl.)

reikalaujant, kad tie, kurie gali dirbti, neatsisakytų pasiūlytų darbų.

Konvencija pasisakė už vaikų vežiojimą į mokyklas, siekiant integracijos, bet tik kaip paskutinę priemonę (last resort). Ji parėmė ir amnestiją (full and complete pardon) atsisakiusiems stoti į kariuomenę dėl karo Vietnamo, tačiau nusileido Carterio reikalavimui, kad dezertyrų, t.y. pabėgusių iš kariuomenės bylos būtų svarstomos individualiai, pagal ‘a case-by-case basis’.

Napaisant savo buvusios opozicijos, Carteris pagaliau pasisakė už įstatymą, kuris siekia per keturis metus sumažinti suaugusių bedarbę iki 3% (Carterio įnašas čia buvo žodis ‘suaugusių’, nes jaunimo tarpe tokį nuostimtį sunku pasiekti). Konvencija pasisakė už mokesčių reformą, panaikinant neteisingas išimtis. Pats Carteris yra už platesnę mokesčių reformą. Reikia atsiminti, kad mokesčius tvarko kongresas kuriame daugumą jau ilgesnį laiką turi demokratai.

Užsienio politikoje demokratai pasisakė už detentės siekimą, kombinuojant tai su griežtesniu derėjimu su sovietais. Išlaidas ginkluotoms pajėgoms jie norėtų sumažinti tarp 5 ir 7 bilijonų dolerių.

Kaip matome, programa nėra per daug radikali ir daugelyje vietų sutaps su respublikonų platforma. Bet ar ji bus vykdoma – tai jau kitas klausimas.

Carteris už savo laimėjimą pirmuosiuose rinkimuose yra dėkingas ne kokiems konkrečioms pažadams, bet savo pažiūrai, kad amerikiečiai, bendrai imant, yra geri ir padorūs žmonės, kurie nusipelnė tokios pat vyriausybės. Bet kaip to pasiekti praktiškai, jis nepasakė. Jis noris daugiau atvirumo ir bendravimo su tauta, bet ar tai įmanoma? Juk ir konvencijos eigą jis sekė ne iš salės, bet per televiziją savo viešbučio svitoje, saugomas Secret Service agentų! Prezidento maišymasis su minia sunku įsivaizduoti, ypač tokį kuris nebūtų iš anksto surežisuotas, bet jei taip, kam jis tada reikalingas? Rasit, geriau būtų, jei prezidentas išeitų į miesto gatves ‘in cog-

nito’, persirengęs ir naktimis. Bet ar tai būtų atsakinga, turint galvoje, kad naktimis vaikščioti Amerikos didmiesčių gatvėse yra pavojinga net ir ubagams!

Už tat sunku atsikratyti

minties, kad JAV prezidento pareigos yra visų pirma rūpintis valstybės reikalais, o ne savo asmeniškų populiarumu. Reikia tikėtis, kad pa sibaigus rinkimų kampanijai to laikysis ir Jimmy Carter, jei bus išrinktas prezidentu. O taip pat, kad keturių metų to siekianti kampanija jo dar nebus sugadinusi.

NEPASIKARTOJANTI PROGA

Pranešame, kad jau kitą mėnesį bus atspausdinta ilgai laukta, moksliniai dokumentuota prof. Martino Brako redaguojama **Mažoji Lietuva, III tomas**. Tą knygą dar galima su 50% nuolaida iš anksto užsisakyti neatidėliojant pasiunčiant \$10.00 čekį:

Lithuanian Research Institute, Inc.
29 West 57th Street
New York, N. Y. 10019

Laikas labai ribotas — paskubėkite!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Jiems spaudos žmonių nereikia..

Pas mus iš seno įsipilietinės šūkis: laukinis laikraščiu neskaityti. Tai pažymys, kaip atskirti tariamai inteligentišką asmenį, nuo tikrai inteligentiško.

O pamėginkime pajudinti kitą, modifikuoto iš senojo, šūkį: laukiniams renginio organizatoriams spaudos žmonių nereikia. Ir, štai, šis mūsų visuomeninio gyvenimo skaudulys jautriai pajuntamas intensyvaus įvairių renginių sezono mėnesiais. Vienur vyksta svarstybos, kitur stovyklos, ten literatūros vakaras, čia šaunus koncertas. Vaidinimai, minėjimai, jubiliejai ir, pagaliau, masyviniai šakrydžiai, seimai... Kokia gi pagarba didelio ar mažyčio visuomeninio renginio organizatoriams. Jie juda, plūša, darbo valandų neskaito. Jie netgi turi tam tikrų materialinių išlaidų dirbdami visuomenei, sukviesti minias, tokiu būdu priversdami pajusti ir lietuviybės vis atsinaujinantį dvelksnį. Juk visuomeninis renginys yra lietuviybės stiprinimas.

Visuomeninių renginių organizatoriai yra užtarnavę tikrų laurų vainikų. Garbė jiems...

Bet čia atsiverčia ir kita medalio pusė. Rūpestingai surengto įvykio juk neketiname apvaikščioti slaptybės, lokaliniuose rėmuose, nuo lietuviško, o dažnai ir kitataučių pasaulio akių slėpdami. Juk mes neprivalome veikti katakombose, pogrindyje...

Anaip tol, mes, kaip vėliavas, norime kelti renginio prasmės turinį, mūsų menininkų ir visuomenininkų laimėjimus, mes norime kalbėti apie juos, rodyti juos ir tuo visai lokalinei veiklai suteikti lietuviško visuotinio jėgą ir žavesį. Argi už renginio salės durų viskas ir pasibaigia?

Spaudos žmonės! Mes turime savo gausią spaudą. Mes turime ir jos darbuotojus. Ir renginį parengus, jos vyksmo metu jis išengia į kitą, nuostabią fazę — jis tampa plataus lietuviško pasaulio renginiu. Salių durys prasidaro, ir renginys pasirodo plačioje lietuviškoje pasaulio arenoje. To renginio garsas ir pasklinda po visus kon-

tinentus, net įsiveržia į mūsų Tėvyne, kuri nūn už groty. Kas kalbėta, kas pasakyta, kas deklamuota, dainuota, suvaidinta — viskas tebuklingai transformuojama į tekstus, kurie išliks ir ateičiai, ir istorijai liudyti ir ateitį žavėti mūsų visuomenine ir kultūrine veikla. Tai duoklė netiktai dabarčiai, tai duoklė istorijai.

Nedidelis mūsų spaudos pasaulis, bet jis geras. Neausus mūsų spaudos žmonių kadrai, bet spaudos darbuotojai atidūs, geri, kupini meilės mūsų išeivijai. Vieni jų turi tarptautinio standarto kvalifikacijas vertinti politinius ir meninius reiškinius, kiti tėra tik idėmų pranešėjai, korespondentai. Jie, visi, yra mūsų šios dienos metraštininkai. Jie pagauna akimirką ir neleidžia jai mirti, dingti ore. Be metraštininkų nėra istorijos. Be istorijos nėra ir nebus kultūringos tautos tradicijų.

Tačiau šie patetiški įrodinėjimai, ką kiekvienas ir be aiškinimų supranta, yra reikalingi. Visad matyti liūdnuokų faktų. Ten ir čia, ir kitur, kiek gražių renginių, ilgo atsidavusio darbo vaisių paskandinta lokaliname liūne. Buvo ir nebuvo. Vykto ir kaip muilo burbulas sprogo ore. Be žymių, be pėdsakų, be eventualaus įkvėpimo kitoms kolonijoms sekti, varžytis, pralengti...

Sis faktas dalinai iškraipo ir bendrąjį išeivijos koloritą. Tikrai lietuviybės 'metropolių', atrodo, dominuoja savo kunkuliavimu. Kiti gi, 'mažieji', nė dėmesio nėra verti. Ir nuostabu, 'periferijos', kur dėmesys spaudos žmogui turėtų būti pabrėžtinai didelis, nes to žmogaus darbas ir talentas išneša 'periferiją' į centrą, tokių žmonių nerespektuoja.

Žiaurus ir savižudiškas elgesys rengti ir nedavežti iki galo: spaudos žmonės traktuoti tikrai žiūrovo, lankytojo lygyje. Ir vis nesusilaikyti jiems nepaprieštaravus, jeigu jie 'netalkina'. Gal būtų modifikuotasis, senas spaudos šūkis, dabar artesnis realybei: laukiniams renginio organizatoriams spaudos žmonių nereikia.

(st.p.)

Sovietų pavergtųjų tautų liepos 11 d. minėjimas New Yorke. Eisenoje į St. Patriko katedrą prieky vėliavą neša A. Balsys, Samatienė ir Klivėckienė. Po pamaldų visi nuvyko į prieplauką iš kur laivais nuplaukė prie Amerikos laisvės statulos. Ten kalbėjo sen. James Buckley ir kt., o jaunimas atliko meninę programą. Lietuvius atstovavo J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė. L. Tamošaičio nuotr.

IŠ REALAUS ŽVILGSNIO

Šiomet Amerikos nepriklausomybės paskelbimo dieną liepos 4-ji sujungia ne tik visą JAV, bet ir visą pasaulį. Prezidentas G. Fordas pats kreipėsi į amerikiečius, kviesdamas tą ne eilinį istorinį įvykį tinkamai atžymėti. Ir visa Amerika tą puikiai atliko.

Mes taip pat džiaugiamės šio krašto laisve, priglaudusia šimtus tūkstančių lietuvių ir iš kitų pavergtų tautų nuo sovietinio teroro, todėl ir visos tautybės tą dieną šventė kartu su Amerika ir turėjo progą atskirai pasirodyti atkreipiant amerikiečių dėmesį į etninių grupių įnašą į JAV krašto atsiėkimus 200 metų bėgyje. Deja, ne visi tą progą tinkamai išnaudavo.

New Yorko lietuviams nusišypsojo ypatinga galimybė atkreipti dėmesį ne vien tą dieną New Yorką užplūdusių žmonių, bet ir JAV spaudos, radijo bei TV informacijų tinklų — paskelbiant, kad pirmuoju išmoksintu gydytoju New Yorke buvo lietuvis Aleksandras Kuršius (dr. Alexander Carolus Cursius-Curtius), atvykęs iš Lietuvos 1659 m. ir prieš 300 su viršum metų viešai apgynęs dizertaciją išleistą 1662 m. Be to, jis buvo ir pirmasis pirmosios New Yorko aukštesnės mokyklos rektorius. Tai yra retas didelis istorinis įvykis miestui, kuris tada vadinos New Amsterdam, ir pasididžiavimas lietuviams, pirmiausia pradėju siems kelti šio krašto bei New Yorko kultūrą.

Bet ar mes sugebėjome tą galimybę pasinaudoti? Deja ne. Tai nuostolis, kuris turėtų atkreipti visų organizacijų dėmesį ir susirūpinimą ateičiai, kad rengėjų neapdairumas nesikartotų, ypač kada reprezentuojami visi šio miesto lietuviai. Šio tau-raus lietuvių dr. Kuršiaus vardas buvo įamžintas dalyvaujant New York miesto burmistrui, kuris atidengė

paminklinę lentą, pasakė gražią kalbą ir priminė, jog didžiajame New Yorke yra apie 40 tūkstančių lietuvių, kai tuo tarpu aplink matėsi gal šimtas. Kodėl?

1. Nebuvo iš anksto informacijos lietuviams nei svetimiams. Nebuvo nei tą pačią dieną bent informaciniais lapeliais informuojami svetimieji, kas ir kur įvyks.

2. Vietos lietuvių laikraštyje tik prieš dvi dienas pasirodė žinutė, kad lietuvių programa prasidės 10:30 v. ryto, o faktinai iškilmingoji dalis su burmistru buvo numatyta ir pradėta 10 val. ryto.

3. Šalia didingos Amerikos vėliavos aukštai iškelta kabojo mūsų nublukusi trispalvė, mažytė palyginus su JAV ir ta pati kreivai iškabinta. Mes būtume pasiuvę gražiausią ir didžiausią, šaukė skautų jaunimas. Kodėl niekas nepasakė, klausė jie rengėjų.

4. Pasirodė New Yorko miesto galva Abraham Beame su palydovais. Programos vadovė bando supažindinti su svečiais, bet nesigirdi jos balso, neveikia mikrofonai, o gatvėje toliau triukšmaujama, neįmanoma perreikti. JAV spaudoje buvo paminėta tikrai, kad dalyvavo ir lietuviai iš etninių grupių, kai tuo tarpu kitų buvo platesni aprašymai ir net nuotraukos.

Pasigėsta kai kurių mūsų organizacijų vadovų, kurie patys dažnai rengia įvairius parengimus, bet jų nebuvo, nes negavę asmenišką kvietimo. Tokių kvietimų niekam nesiuntinėjo, nes neįmanoma kvietimus siuntinėti į masinį renginį, kurs yra gi ne vienos partijos, ne organizacijos ar parapijos eilinis renginys, bet visų to miesto ir apylinkių lietuvių reprezentacija. Ir vis dėlto, jame dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas, VLIKo Pirminkininkas ir visa eilė kitų institucijų bei centrinių organi-

zacijų narių. Gaunasi išpūdis, kad jei ne aš vadovauju, arba jei žodžio tarti negaunu tai lietuviški reikalai manęs neliečia.

Iki šios dienos dar neaišku kas buvo tos reprezentacinės išskilmės rengėjas: vienas asmuo, koks nors komitetas, ar organizacija. Jeigu tai būtų tik salėje vykęs paprastas parengimas, tai būtų nesvarbu, bet kada bando me reprezentuoti lietuvių svetimiesiems — tai nėra pateisinama. Ateityje tokios klaidos, ar rengėjų neapdairumas, negali pasikartoti.

Iš norinčių tą nesugebėjimą pateisinti, teko girdėti, esą amerikiečiai nekreipia dėmesio į renginių smulkmenas — kas čia kels galvą augš tyn žiūrėti į vėliavą! O tačiau New York Times net patį prezidentą sukritikavo karalienės priėmimo irgi už 'smulkmenas', kam jis kreipėsi žodžiais į karalienę žiūrėdamas į publiką. Kritiko etiketo stoką svečių tarpe, jų elgesį su garbės svečiais, apsirengimą ir t.t. .

Ta proga tenka prisiminti ir mūsų nepriklausomybės šventės minėjimus, kada kviečiami JAV aukštesni pareigūnai atsilankę mato panašius rengimo trūkumus. Ar galime iš jų tikėtis geros nuomonės apie lietuvių susiorganizavimą, arba sekančio atsilankymo — nebent kvietimas būtų prieš pat jų rinkimus.

K. Areima

IMMEDIATE OPENINGS

FOR

ALLOY

PIPE WELDERS

MUST PASS 2G & 5G POSITION TESTS.

40 HOUR WORK WEEK.

504-356-0271

Monday-Friday

8:00-5:00PM

An Equal Opportunity Employer (26-29)

WANTED

SEWING MACHINE (POWER) operators with experience. Manufacturer of tarpaulins. Steady work & fringe benefits.

Apply in person 9 to 2
JOHN JOHNSON CO.1481 14th St.
Detroit, Mich.

(26-37)

MELO KARAS (28)**Invazijos išgelbėjimas**

Kai maršalas Montgomery antrą invazijos dieną įkūrdino savo vyr. būstinę Normandijoje, Chateau de Creully parke, ir ten priėmė vyr. britų-kanadiečių 2-os armijos vadą gen. Sir Miles Dempsey ir pirmos amerikiečių vadą gen. Omar N. Bradley, nė vienas numatytas pirmos invazijos dienos tikslas nebuvo pasiektas. Tiesa, nuostoliai buvo palyginti nedideli, žuvo, buvo sužeisti ar dingo be žinios 12,000 vyrų. Jei vokiečiai rimčiau skaitytusi su invazijos galimybe, nuostoliai būtų galėję siekti 75,000 vyrų. Dabar — antrai dienai išaušus — Normandijos pakrantėje buvo apie 83,000 britų-kanadiečių ir 72,000 amerikiečių. Jų organizacija buvo pairusi, jiems trūko šaudmenų ir kitų reikmenų, o buvęs palankus oras pradėjo keisti į audrą. Vienu žodžiu, jei vokiečiai išsikėlusius pultų visa savo jėga, jiems nebūtų sunku išsikėlusius sunaikinti. Juo labiau, kad vokiečių 352-os divizijos kariams pateko labai svarbus grobis. Jūra išplovė vieno amerikiečių karininko, žuvusio prie Utah paplūdimio lavoną. Prie jo rankos buvo prirakintas

portferis su 7-to amerikiečių korpo operatyviniais įsakymais. Sekančią dieną jau sausumoje buvo užtikintas karininko lavonas su 5-to korpo tokiais pat įsakymais.

Iš šių dokumentų Rundstedtas pasidarė išvada, kad jis turi čia — Normandijoje — reikalo su pagrindine invazija. Jis paskambino į fuehrerio vyr. būstinę, prašydamas leisti pradėti "trečią planą", kuris numatė puolimą visomis jėgomis. Hitleris sutiko, kas dėka "ultros" neliko paslaptim Montgomeriui ir Eisenhoweriui.

Kad tą "trečią planą" suklūdėtų, sąjungininkai sustiprino melo karą. Visu pirma buvo padauginti radijo pranešimai Europos pogrindžiui, iš ko vokiečiai turėtų pasidaryt išvada, kad ruošiamasi naujiems išsikėlimams. Antra, buvo sustiprinta akcija, vaizduojanti ruošą Pas de Calais rajone. Trečia, aviacijai buvo įsakyta sunaikinti Normandijos miestus, kad suklūdėtų vokiečių pastiprinimų permėtimą. Normandija liko be miestų, tačiau vokiečių transportas buvo suklūdėtas.

D. Britanijos karalius, Churchillis, Eisenhoweris ir Brooke (britų štabo viršininkai viešai nuvyko į Dover Castle, kur gen. Patton tariausiai ruošėsi išsikėlimui prie Pas de Calais birželio 9 ar 10 dieną. Tokius pranešimus vokiečiams pasiuntė ir visi dvigubi agentai. Visa tai įtikino Hitlerį, kad vėliausiai birželio 10 dieną prasidės antras išsikėlimas į Belgiją.

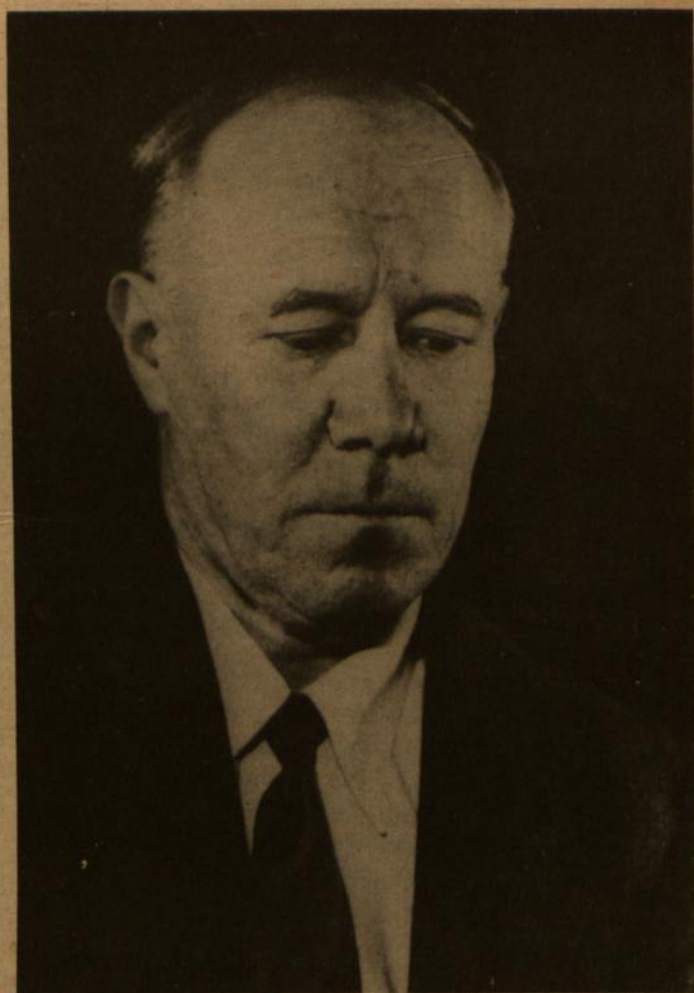
Kai Hitleris dar svyravo ką daryti, jam buvo paduota telegrama iš Madrido. Joje daugelio vokiečių šnipų Britanijoje kontrolierius (vadas) Kuhlenthal rašė:

"Pasitaręs su savo agentais... ir turėdamas galvoje didelį kariuomenės sutelkimą rytinėje ir pietrytinėje Anglijoje, kuri nedalyvauja dabartinėse operacijose, aš priėjau išvados, kad Normandijos operacijos yra tik manevras sutraukti į tą vietą visas mūsų jėgas, kad įgalintų puolimą kitoje vietoje".

Ta telegrama buvo paskutinis lašas. Naktį į birželio 10 dieną Hitleris sulaukė kariuomenės siuntimą į Normandiją ir nukreipė ją į šiaurę. Nuo to laiko iki liepos vidurio Hitleris ir jo artimiausi patarėjai buvo įsitikinę Pattono puolimu. Jei ne tas įsitikinimas, vokiečiai ketvirtą invazijos dieną Normandijoje būtų galėję sutelkti 21-ą diviziją, dabar jie ten turėjo tik 10 ir pusę divizijų. Rundstedtas ir Rommelis buvo desperacijoje. Jie galvojo apie atsistatydinimą.

Vienas iš melo karo veikėjų pulk. Sir Wingate taip prisimeną birželio 10 dieną Londone:

"Buvo baisus momentas. Raudoni rutuliai, žemėlapyje žymį vokiečių pastiprinimus, visą laiką artėjo prie Normandijos. Ar visi tiltai buvo aviacijos sunaikinti? O gal vokiečiai turėjo tiltus po vandeniu? O gal reikėjo sunaikinti tiltus ir Paryžiuje? Kai apie tai buvo diskutuojama, į duris pasibeldė Joan Brigh, sekretorė, kuri pranešė gavusi svarbių žinių "Juodai Knygai", kurioje buvo telkiami Ultros pranešimai. Brooke ir Marshallas nuėjo pasižiūrėti. Jie grįžo su labai plačiom šypsena: Hitleris atšaukė "trečią planą". Mes laimėjom. Dar gali būti sunkių kovų, bet mes laimėjom. Niekas nebuvo daugiau nustebęs, kaip pulk. Bevan (melo karo vadas). Jis lyg dar abejojo. Brooke padarė keistą pareiškimą. Girdi, jei Hitleris yra toks kvailys: kodėl mums truko taip ilgai jį sumušti? Ne-trūkusi pasirodė ir ministras pirmininkas Churchillis

**Jurgis Gliauda
sukaktuvininkas**

Kaip kiekviena tauta, taip dar labiau išeivija be savo spaudos, be kūrėjų — neilgai išliktų gyva. Bet svetimuose kraštuose atsidūrus lietuviui spaudos darbuotojui, ypač kūrėjui, nėra lengvos kūrybinės salygos, nes kuria ma tik laisvu nuo kasdienio darbo laiku. Tačiau nežiūrėti į tai, rašytojo Gliaudos kūrybiniam genijui sleistis, atrodo, skersai kelio nestoja jokios kasdienių rūpesčių kliūtys. Tokia nuomonė susidaro žvelgiant į jo garbingą 70 metų skaičiumi atžymėtą amžiaus sukaktį, kurią jis atšventė liepos 4 dieną ir per tą laiką rašytojo atliktą ilgą kūrybinių darbų grandinę. Literatūros premijomis atžymėti septyni romanai ir kelios novelės. Nesvetimi J. Gliaudai ir kiti literatūros žanrai, kaip tai poezija, humoreskos, žurnalistika, gerai pažįstama politinė bei visuomeninė veikla ir pats nevengia svarbesniais klausimais pasisakyti atviru kritišku bei įvertinimo žodžiu.

J. Gliaudos romanai pasižymi jautriai išgyvenamais psichologiniais momentais, personažų dvasiniais kilišiais bei smukimais, bevaliais ir kilniomis asmenybėmis.

Pirmuoju labai sensacingai lietuvių visuomenės tremtyje sutiktu kūriniu J. Gliauda pasirodė išleidęs romaną "Namai ant smėlio" 1951 m.,

su (žvalgybos viršininku) Menzies. Churchillis pareiškė, kad tai esanti ilgos ir garbingos britų Slaptosios Tarnybos karūna — ar ką nors panašaus".

(Sekančiam Nr.: "Prancūzų sukilimas").

kuriame pavaizduota priešingoji idėja žmoniškumui, prieštaraujanti žmogaus prigimčiai, o taip pat tampriai susijusi su lietuvių tauta. Apie sukaktuvininko kūrybą Dirvoje buvo jau ne kartą rašyta įvairiomis progomis. Vieni jo talentą giria, kiti kritikai vienu ar kitu požiūriu gal ir peikia, o jei taip būtų, tai greičiausiai ne dėl kūrinio idėjos, ne talentą, bet kitais požiūriais bei sumetimais.

Idomu tai, kad iš profesijos jis teisininkas, o rašyti pradėjo gana anksti. Tokią sukaktį švęsti malonu tiems, kurie gali skaičiuoti savo gyvenimo kelyje giliai įmintus pėdsakus, kurie ne vien sau gyvena, bet ir kitiems pateikia nenykstančių kultūrinių istorinės vertės vertybių. Po I-jo etuziastingai skaitytojų sutikto premijuoto romano pasirodė visa eilė: Ora pro nobis (1952), Gėstanti saulė (1953) novelės, Raidžių pasėliai (1955), Šikšnosparnių sostas (1960), Ikaro sonata (1961), Liepsnos ir apmaudo asočiai (1969), Aitvarai ir giria (1970), Brėkšmės našta (1972), Taikos rytas (1972 - novelių rinkinys), Sunkiausias keliu (1973), Pagairė (1975). Be to, didelio visuomenės dėmesio susilaukė 1971 m. išleista apybraiža Simas — dvi laidos ir išversta į anglų kalbą. Taip pat išleistas vertimas angliškai Sonata of Icarus (1968) ir eilė mažesnių leidinių.

Tai reto kūrybingumo rašytojas, savo kūrybinio polėkio vedamas įamžina lietuvių tautos istorijoje save kaip taurumo, kovos ir ištvermės simbolis. Linkime jam dar daug kūrybingų metų!

(d)

**JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO
GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ
LIETUVOS Į AMERIKĄ**

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Dabartinio Kauno problemos...

(Atkelta iš 1 psl.)

portui stato pigius daugiaaukšius barakus, ir taip gimsta atokūs nuo centro priemiesčiai, tarp kurių Dainava didžiausias ir plačiausias.

Susisiekia autobusais ir troleibusais. Neries ir Raudonosios armijos (buv. Savanorių prospektas) arterijos nepatogiai riša tolimą Kalniečių rajoną su centru. Nevisai suprantama, kodėl tas "centras" turį tokį svorį miesto susisiekimo sistemoje. Senamiesty nėra nei fabrikų, nei stambių administracinių įstaigų.

Kaip bolševikuose įprasta, J. Razumas atvirai pripažįsta: "statant šiuos namus neišvengta klaidų". Kas kaltas? Kultū "iešmininkai"!

Centrinė Kauno gatvė, Laisvės Alėja, seniai jau gąsdino retus turistus savo apleistumu. Namai dešimtmečiais nebuvo dažyti, apšepę, grindinys netaisomas. Kadaiše elektros šviesa užlietos krautuvų vitrinos tapo fanerom užkaltos sienos. J. Razumas įsakė "atgaivinti namus spalvotais dažais". Mums tikra mįslė, ką reiškia "spalvoti dažai"? Tačiau, "spalvotais dažais" Laisvės Alėjos namus dažant, nesužinojome ar ir viduje pastatai remontuojami? J. Razumas užtikrina, kad "fasadai remontuojami kompleksiskai". Kaip atrodo Laisvės Alėja, matyti iš čia pridėamos nuotraukos. Naujų pastatų nėra. Jie išliko tie patys iš caro laikų. Nuotraukoje matome tik vieną šešių aukštų namą buv. Savanorių prospekto kampe. Toliau seka nepriklausomybinio periodo Pašto rūmai. Už tat matome tikrai šlykščiai atrodančią susisiekimo ženklų koncentraciją, visai iškabinėtą medžių fone. Šių susisiekimo iškabinėlių Laisvės Alėjoje nemažiau šimto. Ir tai vieno kilometro tarpe! Ir kaip

tas sovietinis motoristas čia susigauja?

Dabar Kauno rajone apie 16,000 motorvežiminių. Tad judėjimas nėra taip jau kuklus. Tačiau, automobilis ten nėra būtinybė amerikine prasme. Ten automobilis daugiau statuso, padėties simbolis. Todėl žiemą autojudėjimas bemaž apmiršta, vasarą prasideda siautėjimas. Pažaislio, Kleboniško, Kačerginės dar atkakliai išlikę pušynėliai merdi po kauniečių motorvežiminių padangomis. Tiksliai dabar pažadėjo kai kur (Panemunėje, Lampėdžiuose) įrengti "mašinų aikšteles". Tradiciškai, mašinos statomos kur patinka. Ir tokia netvarka gražiose miškuose tęsiasi jau trisdešimt metų!

"Pradėtas projektuoti Panemunės šilo sutvarkymas", porina mums J. Razumas. Taip pat jis žada kauniečiams pastatyti naują pirtį.

Kaunas

Mat absoliučiai nėra butų modernizavimo. Senos pirtys suiro, vonių gi butuose neįrengta. Vasarą Neris ir Nemunas atlieka vonių pareigas, o kaip žiema? Tris-

dešimtį metų laukę, kauniečiai gavo J. Razumo pažadą: pastatysiu jums pirtį!

J. Razumas pasiskundė, kad darbininkai "bėga iš fabrikų", ieško darbo kitur.

suvežti Kauną iš Tūlos, Samaros ir netolimo Minsko?

Darbininkai bėga iš fabrikų... nes juos baudžia už broką! Brokas, tai blogai

Tas faktas jį neramina. Kodėl importuotieji dabartininkai bėga iš Kauno fabrikų? Juk tie darbininkai privalėjo susovietinti Kauną. Jie neatlieka funkcijos, kuriai buvo

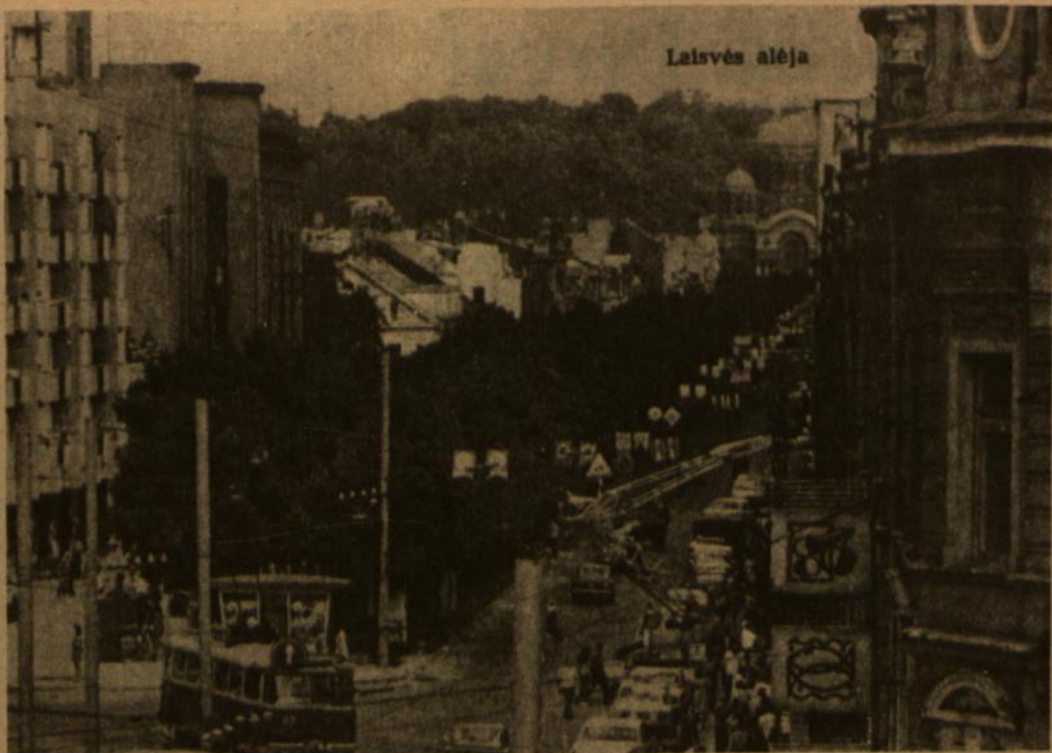
Vytauto Čiplies nuotr.

pagaminta prekė. Tad šie darbininkai masiniai gamina blogą avalinę, kitas prekes. "Kaip išeiti iš šio užburto rato?" atsidūsta J. Razumas, bet recepto gaminti geras prekes nesuranda.

O žurnalistas A. Kadžiulis dar tą bėdą pazalatina:

— Dar nemaža dalis kauniečių gaminių negali pasigirti gera kokybe... pavyzdžiui prekių kokybės inspekcija neretai išbrokuoja... duoną.

J. Razumas čia atsakymo kišenėje neieškojo. Tai "prastą savyklą tiekia Ragutis". O ateityje: "šį penketį mūsų kepiniai pagerės". Kadaiše, "buržuaziais" laikais, "Paramos" kepyklos kepiniai buvo eksportinė prekė. Dabar kauniečiai dar penkerius metus palūkės, kol "Ragučio" savyklas pagerės... O lietuviškas dievaitis Ragutis visad ištikimai tarnavo ne duonai, bet alui. Ragutis sabotuoja jam J. Razumo užkrautas pareigas...

Laisvės alėja

Taip atrodo Laisvės Alėja šiandien.

Kauno pramonė laikosi ant dirbtinio, politinio ir tautos atsparumą naikinančio pagrindo. Pusfabrikačiai įvežami iš Rusijos gilumos ir Kaune juos naudoja staklių, televizorių, gamybai. Šie gaminiai eksportuojami, net į Afrikos kontinentą. Jokio sveiko komercinio pagrindo tokia "metalo pramonė" neturi. Tai grynai politiniai tikslai paremtas planas.

Tačiau naturalus lietuviškas išradinumas, mokėjimas išspausti maksimumą iš nedėkingiausios padėties, meilė savo senam miestui, sugebėjimas sovietų ūkininkavimo chaose suvesti galą su galu, vis dėlto palaiko Kauną gyvą ir judrų. Nors šypsnių veiduose mažai, bet ažuolai dar ne visi išnaikinti. Nors ateitis vis tuščiais pažadais grįžta, bet Nemunas ir Neris, senais padavimais apipintos upės, palaiko kauniečių ūpą.

O greta to lietuviško kauniečių ūpo ir kantrybės. Jonas Razumas pučia savo būką, partinę dainušką:

— Janonio aikštės pastatai gražiai aprėmimo paminklą V. Leninui...

Toks yra dabartinis Kaunas.

PUNCH PRESS SET-UP TRAINEE

A individual with experience operating punch presses or an individual with good mechanical and machine skills is preferred. Working hours are from 7 AM to 3:30 PM. We offer steady full time employment plus a comprehensive benefit package. Applications will be accepted Monday thru Friday between the hours of 12 Noon and 4 PM.

KROMEX

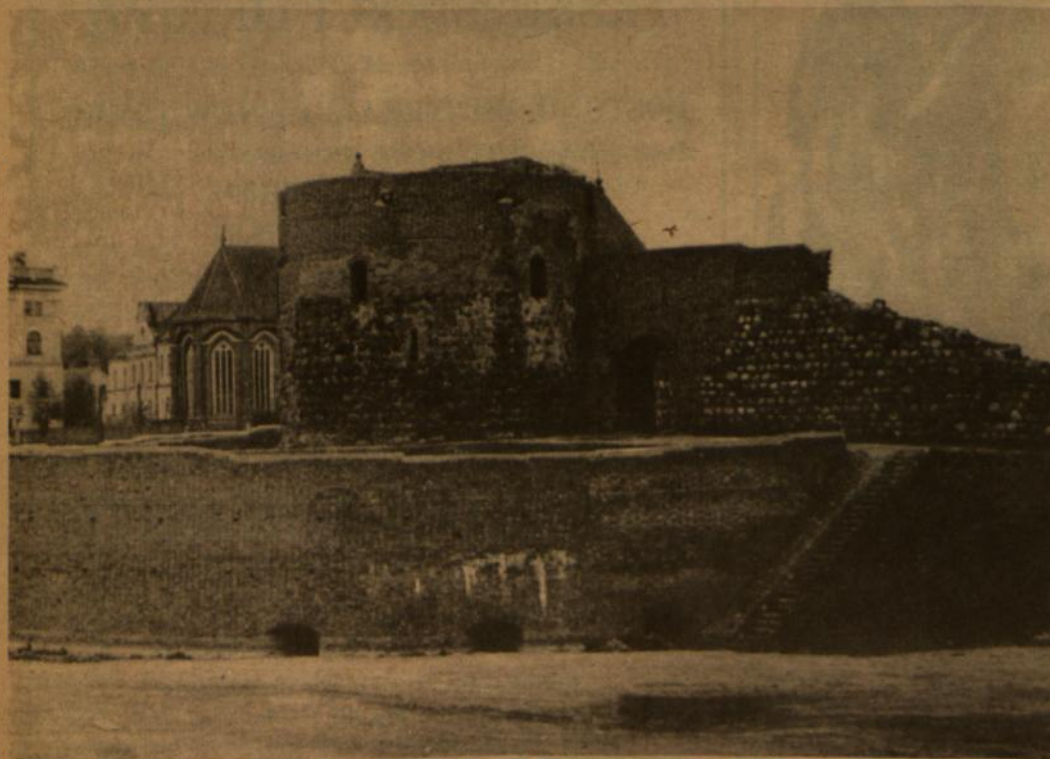
880 East 72 Street
Cleveland, Ohio
(Exit off Shoreway)

An Equal Opportunity Employer

WANTED 1ST CLASS — DROP FORGE HAMMER OPERATOR

Board Hammer & Lusco Hammer experience. Top wages and all fringe benefits.
FOR 1ST AND 2ND SHIFTS.
CALL OR APPLY TO W. J. ALLEN
LETT'S DROP FORGE
2714 W. JEFFERSON
DETROIT, MICH. 48216
313-496-1970
E.O.E.

(27-33)

Restauruota Kauno pilis

Vytauto Čiplies nuotr.

■ Laiškai Dirvai

ATVIRAS LAIŠKAS P. V. ROCIŪNUI

V. Rociūnas — Dainavos leidinio redaktorius, savo atsakyme į mano straipsnį "Dainavos stovykla tiesos šviesoje" sako, kad aš ir mano sesuo H. Rauby mūsų paskolintus \$2000 Dainavos stovyklos pirkimui pinigų gavome su procentais atgal. AŠ KVIEČIU V. ROCIŪNĄ TAI ĮRODYTI. Jei jis tai įrodys aš prižaduo aukoti \$10,000 Dainavos stovyklai, o jei jis neįrodys ir jei jis dar turi bent truputį žurnalistinio etiketo, reikalauju laikraštyje tai atšaukti. Gaila, kad ir vėl nors ir prabėgančiai reikia varginti laikraštį ir skaitytojus, kad mažai grupei pasėkėjų priklausantis-fanatiškas leidinio redaktorius tikrai neužtemdytų tiesos.

Čia reikalas eina ne apie "prieš plauką" ėjimą anot V. R., bet apie tiesą, kurios jis niekaip nenori pramatyti. Mano sesuo niekada nebuvo Real Estate Agentė. Ji niekada nepardavinėjo nuo savybės ir niekada jokių komisijų negavo. Aš savo \$1000 be jokių procentų gavau atgal. Vaidiškai naivūs yra jo visi kiti išvedžiojimai tik tam, kad pridengtų savo leidinio tendencingumą, kurio tikslas buvo iškelti tik vieną asmenį, o kitus padaryti bereikšmiaisiais arba tik taip sau figūrėlėmis. Tikrai lietuviškoji visuomenė nėra akla — naivi ir gerai žino, kad tik manipuliacijos keliu buvo padarytas 1965 rėmėjų nutarimas, kad talkos būdu ir daugelio žmonių darbu, pinigais ir rūpesčiu sukurtas kūrinys būtų vieno asmens vardu garbinamas, iškabinant jo vardą ant lentos. Nežiūrint kiek tas žmogus būtų prie to prisidėjęs vis tiek tai yra šimtam kitų darbuotojų ir aukotojų pažeminimas. Ir taip būtų galima iškelti dar daug daug V. R. prirašytų nesąmonių, bet suglaustai viską galima dar sykį pasakyti šiais 3 punktais.

Rašant bet kokią istoriją reikia vadovautis tiesa nuo pradžios iki galo, nežiūrint ar tai būtų pirmas ar dešimtas leidinys. Tik mūsų tautos priešai vartoja tokią taktiką, kad rašydami apie Lietuvą viską kas buvo sukurta prie 1940 iškraipo arba niekina. O toks sarkastiškai pavartotas V. R. išsireiškimas "pirmosioms lietuviškoms akims pamačiusioms Dainavą" atiduota pagarba ir padėkoto yra tik jų įžaidimas.

Dr. Damušio pagerbimui prikalta lenta yra ne vietoje — poliarizuoja ir kiršina visuomenę. Tas mus skaldo ir kenkia stovyklos egzistavimui ir kuo greičiau ji pra-

nyktų tuo sveikiau būtų visiems.

Pagaliau reikia ieškoti naujų kelių ir būdų pastoviam ir nuolatiniam stovyklos administravimui, nes kitaip kad ir kažin — kaip gražiai aprašintų V. R. tikrumoje Dainavos stovyklą tebevegetuoja ir toks gražus gamtos ir žmonių sukurta kūrinys tikrai gali būti prarastas.

Nenoromis esu priversta eiti į asmeniškumą atsakant V. R. asmeniškum užmetimus man. Dar tur būt V. Rociūnas "be kelnų" Lietuvoje repliojo, kai aš, mano giminė ir visi senosios kartos Amerikos lietuviai aukojome Lietuvos atstatymui. Po II p. karo jis būdamas Europoje tremtiniu tur būt taip pat pasinaudojo vienaip ar kitaip mūsų suaukotois pinigais per Balfą. Nežinodamas kiek ir kaip aš esu rėmusi visus tuos reikalus ir kiek dabar remiu per Balfą, Altą, Lituanus ir kt. jis ir vėl drįsta įtaiguoti, kad aš nuošaliai stoviu ir tik tai viską stebiu, o kiti aukojasi. Vartojant V. R. išsireiškimą ir mano daug benzino ir pinigų yra sunaudota Dainavos kūrimosi pradžioje, bet aš nereikalauju jokių paminklų. Man išdirbusiai J.A.V. valdžios atsakingą darbą virš 40 metų nereikia jokių iš šalies padiktavimų, kad pamatyčiau, kaip kiti ant kitų lavonų stotasi sau paminklus. Mane tik stebina, kad tokia rimta organizacija, kaip A.L.R.K. Federacija 20 metų bendromis lietuvių jėgomis sukurtam kūriniui atžymėti pasirinko tokį silpną ir šališką redaktorių.

Tuo skaitau reikalą baigtu ir ateityje nežiūrint ko-

kios nesąmonės beišgalvotų šios siauros grupės žmonės — nekreipsiu dėmesio.

Ona Stankus
Westland, Mich.

DAR DEL ŽYGIO IR LAISVĖS ŽIBURIO

Laisvės žiburio radijo klubas New Yorke minėjo savo veiklos dešimtmetį š. m. balandžio 25 d. iškeldamas programos vadovus į pačių darbingųjų eiles. Tačiau žvilgtelėjus kiek giliau į šio radijo kūrimosi eigą, antroji medalio pusė nėra jau taip garbinga.

Laisvės žiburio veiklos pradžia užmegsta po 1965 m. lapkričio 13 dienos žygio į Jungtines Tautas, kurio finansinė atskaitomybė net iki šiol dienos tebėra nesutvarkyta ir net bandoma jos galutinį sprendimą palikti ateities istorikams (Darbininkas 1976. III. 5). Toje atskaitomybėje svarbiausią rolę kaip tik ir vaidina Laisvės žiburio vadovas R. Kezys, vienas iš Lapkričio 13 d. žygio organizatorių. Jis, galima sakyti, pats vienas susitvarkė su 16,542 dol. žygio pajamų likučiu. Toks vienašališkas visuomenės suaukoto pinigų panaudojimas sukėlė daug įvairių spėliojimų ir gali būti rimta kliūtis ateityje kitam svarbiam užmojui.

Panaši padėtis darosi ir L. žiburio radijo klube. Jį kūriant R. Kezys pasiskolino pinigų iš žygio kasos, tačiau vos metams praslinkus Laisvės žibūrys pradėjo silpnėti, nes buvo laikoma privačiu R. Kezio užmoju. Į pagalbą atėjo visuomenė, susiorganizuodama į Laisvės žiburio radijo klubą su susirinkime priimtais įstatais (1968. III. 31) ir pagal juos sudaromais valdomaisiais organais. Be to ir ši visuomenės institucija vėl atsikūrė R. Kezio sauglėje, nes jau nuo 1971 m.

Bučinys...

nebešaukiami klubo susirinkimais, nebeduodama jokia atskaitomybė. Įstatai benaudojami tik klubo nario mokesčio išrinkimui.

Čia norima priminti, kad Lapkričio 13 d. žygis jos spalvoti filmai, kaip ir pats Laisvės žiburio klubas yra lietuviškosios visuomenės reikalas. Su visuomene nėsiskaitymas, nei daug naudos, nei garbės niekam nedaro.

V. P.
New York

S. J. JOKUBKA NERIASI IŠ KAILIO

Okupantas plešia iš Lietuvos viską ir vadina tai "komunizmo statyba". Šita "komunistinio pragaro statyba" nualino visą Rusiją, nualino ir okupuotą Lietuvą. Štai "komunizmo statybos" laimėjimas: ketvirtadieniais nevalia valgyti mėsos! Nes pritrūko mėsos dėl nevykusio, prievartinio ūkininkavimo. Tikrai bolševikiniai bonzos gerai tunka. Tik paukščio pieno jiems betrūksta, o šiaip žmogeliai gyvena iš kombinacijų.

Tokia yra ūkinė Sovieti-

jos padėtis, kurią visaip neriiasi iš kailio ginti "Vilnies" vadeiva, S. J. Jokubka. Savo leidinyje, kuris skirtas klaidinti seneliukus, nr. 41, Jokubka skelbia: "duonos užtenka lig stoties". Pasičiupęs "įrodymų" iš vilniškės "Tiesos", Jokubka įrodinėja, kad ok. Lietuvoje nesąbado. Duonos, esą, "lig stoties". Apie mėsos stoka Jokubka tyli. Dar nesurado "Tiesoj" mėsos "lig stoties" buvomo "įrodymų".

Bet... kodėl gi ten "duonos lig stoties"? Jokubka slepia, kaip ir bolševikinė spauda, kad Sovietija perka grūdus JAV-se ir Kanadoje. Tad ir "amerikinės duonos lig stoties", turėtų rašyti "Vilnies" rašliavininkas. Bet Jokubka gyvena iš melo ir jo rašliavos pagrindas yra melas.

B. Averka
Chicago, Ill.

CHEF

Position open at CAROUSEL DINNER THEATRE BUFFET. Salary negotiable.

SEND RESUME TO:

Box 427

Ravenne, Ohio 44266

or call Ms. Jackson

216-296-3866

(27-33)

GERIAUSIĄ DOVANĄ BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO
DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

RUGSĖJO 30 — \$750.00

GRUODŽIO 22 — \$875.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

GRUPĖSE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS —
NESIVĖLUOKITE!

1977 metų ekskursijos į LIETUVĄ prasideda balandžio 6 d. Registracijas priimame dabar.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Air fares subject to changes and Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus iškvietimo dokumentus.

BEKELIAUJANT

ANTANAS LAUKAITIS

GRAIKIJA

"Welcome home kyrie (ponas) Laukaitis". Tai buvo pirmi žodžiai ištarti man Atėnų aerodrome. Jeigu Turkijoje, pamatę pase mano pavarde, visi pasižiūrėdavo į mane šnairai, tai vėliau Graikijoje jau buvau jų žmogus. Pasirodo, kad Graikijoje ta pačia mano pavarde yra labai turtingi graikai bankų, laivų ir nuosavybės savininkai ir visi manė, kad aš iš Australijos grįžtu namo. Visa bėda, kad neturėjau laiko susirasti šiuos milijonierius bendrapavardžius graikus, gal kartais ir man tas būtų į gera išėjė.

Nežinau kodėl, bet šioje kelionėje aš turėjau didelį pasisekimą pas japonus. Istanbule ir vėl susidraugavau su inžinierium, dirbančiu Saudi Arabijos naftos šaltiniuose, kuris vyko atgal į Japoniją. Į Atėnus atskridom kartu ir, pirmą vakarą nuėjus į atvirą kavinę atsigaivinti, jis buvo užkalbintas vieno vyro. Pasirodo tai buvo lietuvis iš Vokietijos Stasys Kungys, kuris vėliau išvažiavo aplankyti daugiau Graikijos vietovių. Kaip keista, japonas Atėnuose supažindina lietuvį su lietuviu.

Vykdamas į Atėnus jau aš žinojau, kad čia gyvena, tur būt vienintelė, Australijos lietuvaitė Loreta Jagučauskaitė, kuri jau trys metai kaip turi atsakomingas kompiuterių sekretorės pareigas vienoje didelėje graikų-amerikiečių laivų bendrovėje. Tai puiki ir labai maloni jauna mergina, pas kurią tuo metu iš Sydnėjaus lankėsi ir atostogavo jos mama. Atrodo, kad senovės, o gal modernieji graikų dievai šią gražią blondinę užbūrė ir ji yra patenkinta savo, jos mamai, gal ir man visai svetima, aplinkuma.

Išvažiuojant iš Australijos, mano bendradarbis ir geras draugas graikas davė savo dėdės ir kitų giminių adresus. Susiradau ir juos. Pasirodo jo dėdė yra architektas, labai turtingas ir susipažinus, savo puikia itališka Alfa-Romeo sportine mašina išvežiojo po daugybę tolimesnių istorinių Atėnų vietovių, parodė tikrų graikų (ne turistų) gyvenimą, jų pasilinksminimus, valgį, gėrimus. Ir tai yra labai skirtinga nuo viso to ką mato turistai jiems skirstose turistinėse vietose. Viskas tas yra įmanoma pamatyti ir pajusti tik tada, kada tu esi kartu su pačiais artimais graikais jų intymuose rateliuose, subuviuose. Man tikrai buvo labai keista kai vieną, kone visą naktį, aš buvau tik vie-

nas užsiniėtis tarp kelių šimtų graikų, kurie linksminosi taip kaip aš dar nebuvau matęs. Jų pasiutęs šokis bonzonki ir dar daug kitų tautinių šokių, gali žmogui širdį pro padus išvaryti. Kai prasidėjo muzika apie 8 val. vakaro, tai kai mes palikom šią vietą 6-tą rytą, tai ji, su pasikeičiančiais gerais 5-kiais dainininkais, nebuvo nei kartą poilsui sustojusi. Tur būt nėra pasaulyje kitos tautos, kuri taip būtų išdidi savo tautiniais šokiais, kuriuos šoka vieni vyrai, vienos moterys, bendrai, paromis ir kt. Ir jeigu Turkijoje profesionalės pilvo šokio šokėjos raitėsi kaip gyvatės šį šokį bešokdamos, tai čia jaunos graikės panašius šokius šoko gal dar geriau už tas turkes. Ir mums su graikais draugais čia išsilauktyt tai padėjo tikrai tik jų pikantiškas maistas su garsiuoju ouzo ir septynių žvaigždžių metaxa.

Graikija yra senovės, meno, istorijos, geografijos ir poezijos mišinys ir pamatčius jų gražųjį kraštą, gal būt galima suprast tada ir pačius graikus, kurie yra davę jau prieš 2000 metų prieš Kristaus gimimą pačią pradžią europietiška kultūrai ir civilizacijai. Šiame mano trumpame straipsnyje nėra vietos rašyti apie jų senąją istoriją ir kultūrą. Ją, daugiau ar mažiau žino visi.

Atėnai, kuriuose aš praleidau daugiausiai laiko, yra trijų gražiausių Parnasos, Hymettus ir Penteli, kalnų rėmuose iš kur senovės graikai nešdavo baltąjį marmurą statyti savo šventovėms. Per saulėlydį šių kalnų spalvos keičiasi ir jau senovėje Atėnai poetų buvo pavadinti "violetinės karūnos" miestu. Atėnus supa labai daug salų, iš kurių nemažai priklauso turtingiems graikams ir užsienio milijonieriams, turintiems ten savo puikias vasarvietes. Tris labai gražias salas laivu aplankiau ir aš. Aegina yra viena iš turtingiausių salų. Čia tinkamas salos molis išvystė nuostabių puodų ir indų gamyklas ir tuo ši sala pasižymi nuo savo senovės. Čia buvo padaryti pirmieji metaliniai pinigai. Senovėj ši sala buvo nepriklausoma ir ją graikai paėmė savo žinion 450 m. pr. Kr. Saloje apžiūrėjau deivės Afroditės šventyklos griuvėsius, senovės muziejų, Katedrą ir kt. Naujuose laikuose 1828 metais ši sala 9-nis mėnesius buvo Graikijos sostinė. Kitos dvi salos Hydra ir Poros neturi gilios senovės palikimų, tačiau čia yra daug vėles-

Moksleiviai ateitininkai stovyklavę Dainavoje.

V. Bacevičiaus nuotr.

nių istorinių paminklų ir šiandien jos yra puikios vasarvietės turistams. Kai graikai daro didelį biznį iš esamos prekybos. Šiose salose, susibičiuliavus kartu su amerikiečiais iš Texas ir kanadiečiais, pirmą kartą teko valgyti oktopus, squid ir dar kažkokius rūkytus jūros gyvių. Nors pradžioje tiek amerikona, tiek ir aš purtėmės, tačiau vyrai iš Texas davė pradžią ir buvo, nuplaujant jų refcinos vynu, visai gerai.

Apžiūrėti visus Atėnus per savaitę laiko yra neįmanoma, tačiau aš mačiau gana daug. Šone miesto yra didysis Acropolis, kurį lankiau du kartus. Tai yra senovės natūrali tvirtovė ir buv. religinis valstybės centras. Pagrindinis buvo Atėnų deivės kultas — jai čia buvo pastatyta daugybė šventovių. Stebint šiuos milžiniškus senovės pastatus, jų grožį, kolonas ir

šventoves, žmogus negali sau suprasti, kaip jau tais laikais tas viskas buvo, be jokių modernių priemonių, įmanoma pastatyti. Idomūs čia yra paminklai įvairiems dievams ir gausi Nike šventovė pastatyta 5-tam šimtmečiu pr. Kr. valdovo Periklio. Ir griuvėsiai šiandien aiškiai liudija Graikijos galybę ir išdidumą.

Graikijoje turistai yra labai laukiami ir šią vasarą tikimasi jų iki 6-7 milijonų. Graikai yra gana vaišingi ir nuoširdūs, ypačiai provincijoje. Tačiau pačiuose Atėnuose reikia būti atsargiam, nes, jei tik graikas galės, tai tave ir apstatys. Nenuostabu, kad vienos kainos yra turistams, o kitos vietiniams. Suminėjus Australiją, kur beveik kiekvienas graikas turi savo artimų giminių, graikas pasidaro tau labai artimas. Pačiuose Atėnuose, apačioje Akropolio, yra

žinomas pasilinksminimų rajonas — Plaka. Čia gyvenimas, šokiai, naktiniai klubai, po atviru dangumi restoranai veikia iki paryčių ir turistams yra gražus naktinis poilsis. Graikija yra kraštas, kurį tu pats turi atrasti ir, pagal tavo sugebėjimus, žmogus tik gali pajusti jos grožį ir malonumus.

Aukos Dirvos atstatymui

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

S. Astraukas, Cleveland 50.00
K. Karalis, Cleveland15.00
P. Jekinevičius, Cleve. 10.00
V. P. Vygantas,
Great Neck, N. Y.12.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PENKTOJI LIETUVIŲ TAUTINIŲ

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

—AMERIKOS BICENTENNIAL MINĖJIMAS—

RENGIAMAS 1976 m. rugsėjo mėn. 5 d., 2 val. p. p.

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE, CHICAGOJE.

Šventės programos bilietai (kainos apačioje nuo \$8.00 iki \$4.00; balkone nuo \$8.00 iki \$3.00) gaunami "MARGINIUOSE", 2511 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 778-4585.

Banketas McCormick Place (IX. 5. 7 val. vak.). Bilietai po \$15.00 (\$10.00 šokėjams) gaunami "PARAMOJE", 2534 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, Tel. (312) 737-3332. Stalai po 10 asmenų.

Šokėjų susipažinimo vakaras Jaunimo Centre (IX. 4). Bilietai po \$3 gaunami "STASE'S FASHIONS", 6237 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 436-4184.

Čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu.

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

Budelis psichiatras tarptautinėje konferencijoje

RIMAS DAIGŪNAS

Šimtmečiais medicina ir psichiatrija buvo naudojama žmonijos naudai: gydyti žmones nuo kūno ir dvasios negalavimų. Į mediką ir į psichiatrą įprastą žiūrėti kaip į asmenį, kurio misija gelbėti sergančiuosius ir per tai daryti gyvenimą lengvesnį, tobulesnį ir šviesesnį. Siaubinga, kad į šias aukštas profesijas kitaip žiūri fanatiškų diktatūrų režimai. Šie režimai treniravo medikus ir psichiatrus kankinti antirežiminius disidentus. Kas nežino, kad nacių medikai darė žiauriausius eksperimentus su kacetininkais. Ir kas dabar nežino, kad sovietai steigė ir plačiu mastu naudoja prieš disidentus psichiatrinės ligoninės. Šios, sutrumpintai rusiškai vadinamos "psichuškos", naudojamos tramdyti kalinių valią, daryti juos bejėgiais, invalidais ir, net, bepročiais. Psichiatrija ir įvairūs vaistai talkina sovietų režimui "gydyti" kitaip manančius asmenis. Didelė į laisvę ištrūkusiųjų liudijimų literatūra atskleidžia pasauliui psichiatrijos mokslu paremtą barbariją.

Susidarė ir platūs tokios psichiatrijos žinovų kadrai. Be šių "psichiatrų" neveiktų sovietinės "psichuškos". Tarp tokių garsus yra psichiatras Maratas Varatanjovas. Jo pavardė skamba armėniškai. Jo vardas, Maratas, paimtas iš Didžiosios Prancūzų Revoliucijos ešafotinių vardų. Maratas buvo budelis. Už tai jis buvo tada šarlotos Corday nužudytas. Maratas buvo gydytojas.

Savo laiku Maratas Varatanjovas plačiai rašė Sovietų spaudoje apie "psichušku" reikalą, jų funkcijas ir gyrė tą žmonių luošimo instituciją. Jis įrodinėjo, kad asmenys, kurie kritikuoja sovietų režimą esą lunatikai, visiškai nereikalingi sovietų visuomenei. Šie "lunatikai" rašė budelis psichiatras, turi būti priverstinai "gydomi". Jų gydymas gali atrodyti buržuaziam užsieniui brutalus, bet tai sovietų vidaus reikalas, nes tai "rūpinimasis" savo piliečių psichinės sveikatos reikalais.

Taip Maratas Varatanjovas gyrė ir rėmė sovietinių psichiatrinę gydyklų praktiką. Tokių daug prisieigta. Ištrūkę į laivą užsienį asmenys yra atvežę įvairių žinių, naujų "vaistų" pavadinimus, ir įmantriausių "gydymo" būdų detales. Pasidarė ten jau rutina, siųsti prieš režimą pašnekėjusį asmenį patikrinti enkavedistiniam "psichiatrai". Po to seka "gydymas" ir, pagaliau, nelaimingasis grąžinimas į gyvenimą dvasiniai suluo-

šintas, fiziškai sunykęs. Toks jau tikrai prieš režimą nei kalbės, nei veiks. Ir šitaip elgiamasi be teisminių tardymų, be teismo nutarimų. Tai veikimas politinės policijos nuožiūra, nelyginant anksčiau veikusių "troikos", kurios nusmerk-davo imtinius miriop.

Maratas Varatanjovas yra tokios barbariškos sistemos inspiratorius ir gynėjas.

Šiomis dienomis Londone vyko preliminarinė Pasaulio Psichiatrų Sąjungos konferencija. Šios konferencijos tikslas: parengti psichiatrų etikos kodeksą, kuris, 1977 metais bus svarstomas tos pat Sąjungos konferencijoje Havajuose. Šis etikos kodeksas bus elgsio taisyklės kiekvienam psichiatrai, kiekvienam nesveiką žmogaus dvasią gydančiam žinovui. Ir koks buvo konferencijos dalyvių nustebimas savo tarpe pamatyti Sovietinės valstybės atstovą, savo plike konferencijos šviesose blizgantį sovietinių "psichušku" specą Maratą Varatanjavą! Jo vardas užsienio psichiatrams nebuvo svetimas. Gar-

sus prancūzų psichiatras sužinojo apie Varatanjano "gabumus" iš neseniai į Prancūziją atvykusio sovietinio disidento Leonido Pliuščio. Pliuščias buvo "gydomas" įvairiais vaistais, vedančiais į depresiją, melancholiją ir savižudystę. Pliuščią "gydė" Varatanjovas. Apie tai kalba laisvę pasiekęs garsus disidentas Andriejus Amalrikas ir jo žmona. Apie tai byloja žinios apie Vladimiro Bukovskio kankinimus sovietinėje "psichuškoje". Visur minima Varatanjano pavardė ir žinomas jo aktyvus dalyvavimas nelaimingų kalinių beprotinime.

Prancūzų psichiatras dr. Cyrille Koupernick konferencijoje sušuko su giliu pasipiktinimu:

— Tai farsas sutikti konferencijoje Varatanjavą ir kartu su juo aptarinėti psichiatrų etikos problemas!

Padėtis pasikartojo. Pernai į tarptautinę darbo uni-jų konferenciją sovietai atsiuntė Jurijų Andropovą, kegebistą, darbininkų tramdytoją ir budelį. Didžiulės anglų darbininkų demonstracijos privertė Andropovą

DĖL SUVAŽIAVIMO FLORIDOJE

Iš Floridos ir kitur gauta pasiteiravimų dėl Fort Myers liepos 25 d. kviečiamo Floridos lietuvių suvažiavimo — svarstybų. DIRVA užsitarnauja rengėjų padėką už duotą galimybę atsakyti į kai kuriuos klausimus.

grįžti Maskvon. Liepos 4 dieną didelės laisvę mylinčių britų minios susirinko garsioje Trafalgaro parke protestuoti prieš Vladimiro Bukovskio kankinimus. Kaip tik tai vienas iš Bukovskio budelių-psichiatrų yra tarptautinės Psichiatrų konferencijos dalyvis: Maratas Varatanjovas! Jo vardas buvo protestuotojų plakatuose, protestuojant prieš šio budelio dalyvavimą konferencijoje.

Sovietinis įžūlumas siųsti į tarptautines konferencijas režimui įtikusius budelius, antrą kartą sulaukė nesėkmės. Tai, aišku, nereiškia, kad tokios pastangos nebus kartojamos. Atsimename, kad į Jungtinių Tautų posėdžių delegacijas Maskva visad įjungia LTSR iškamšinės vyriausybės pareigūnus. Jie veikia SSSR delegacijos sąstata su savo iškamšiniais titulais.

Tikslas? Kaip jau skelbta — "bandyti rasti jei ne bendrą kalbą, tai bent jau bendrą pagrindą darbui" Floridoje.

Ko tikimasi? — Ne per daug. Tačiau bandymui metas brandus. Vis ryškėjantis reikalas tom pačiom jėgom atlikti daugiau šaukiasi darnos. Pavergtųjų drąsa giliau paveikia mūsų, čia, visuomeninę sąžinę. Visuomenėje vis daugiau nuomonių, kad ginčai per ilgai užsitęsę. Viršūnėse girdisi blaivesnių balsų. Mes neturėtume suversti atsakomybės už "erzelį" vien tik centrų vadovybėms. Jei sunku rasti darnumo darbų vadovuose, bandytina ten, kame darbai vykdomi — vietovėse. Ypač mažose kolonijose skaudžiausio pajunta ma vienybės stoka. Imant iš kito galo — darbas yra didis vienytojas.

Svarstybų temos ir formatai? — Į 7½ valandų dieną tilps registracija, trys pokalbiai po 1½ val. kiekvienas ir pertraukos. Kiekvienam pokalbiui kviečiamas derintojas ir keturi pranešėjai (panelistai) su trumpai įžanginiais pranešimais. Ribojant laiką tikimasi išgirsti kuo gausesnių pasisakymų iš visų dalyvių. Pranešėjai ir derintojai kviečiami siekiant plataus nuomonių atstovavimo. Pokalbių temos:

"Į merikoniškąją visuomenę išeinančios Floridos lietuvių veiklos suderinimo galimybės — kultūrinė, politinė, atsiliepimai Lietuvai liečiančiais klausimais".

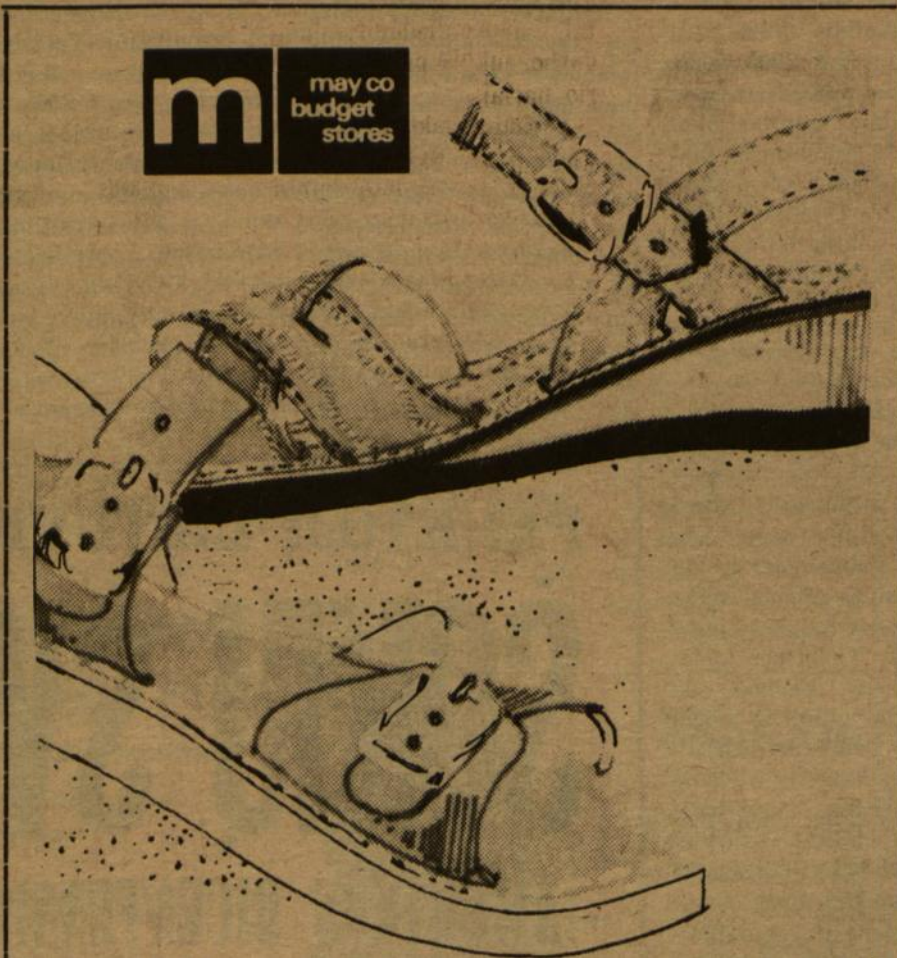
"Lietuvos byla ir JAV politika — 1976 m. rinkimai ir kas po to."

"Bendros išvados" — paibaigai.

Kodėl ši iniciatyva iš Lietuvos laisvės forumo? Kadangi pribrendęs reikalas, ir niekas kitas to nesiima. Be to, Ft. Myers yra geografinis centras didžiosioms kolonijoms ir "neutrali teritorija" tarporganizaciniuose nesutarimuose. Mat teturint mažai lietuvių Ft. Myers dar negali turėti nei ALT skyriaus nei LB apylinkės. L. L. Forumas įsteigtas įgalinti vietinę veiklą dalinai remiantis lietuviškai nekalbančių Amerikos lietuvių ir nelietuvių talka.

Blieka tikėtis, kad pakankamas skaičius Lietuvos reikalais nuoširdžiai besisielojančių patriotų suneš kravon širdis ir protus, kad paieškosius būdų, kaip visų Floridos organizacijų darbus padaryti paveikesniais juos, kame to reikia ir kai tai įmanoma, suderinant ar bent jau nesukryžiuojant bei sulygiagretinant. Tad kviečiami visi siekia jai laisvės.

Vilius Bražėnas
L. L. Forumo
pirmininkas

Nueisite laiminga sutaupiusi ant moteriškų sandalių.

4.79 pr. 2 prs. \$9

Reg. 6.99-10.99. Mes turime grupę sandalų dideliame nupiginiui. Pasirinkite aukštais kulnėmis, storais padais ar žemais kulnėmis. Įvairių spalvų ir dydžių šioje išskirtinoje grupėje.
Dept. 71 Budget Women's Shoes.

PIRKITE MIESTE KETVIRTADIENĮ 10 iki 8:30; SKYRIUOSE iki 9:30. SHEFFIELD iki 9.
Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps.

Baltimorės jaunimo rugiapiūtė

KALVELIO SAMBŪRIO ŠOKĖJAI

Doniso Buccicciulli

Ramona Budaitė

Daina Buivytytė

Dana Dilijonaitė

Sandra Činaitė

Aldutė Glenskaitė

Pastaraisiais metais jokia kita tautinės veikmės apraiška Baltimorėje taip nesuklestėjo, kaip mūsų tautiniai šokiai. Jiems ugdyti veikia net trys sambūriai: jauniausiųjų "Ratelis", vyresniųjų "Kalvelis" ir dar vyresnių — "Malūnas". Tai tarsi trijų laipsnių liet. tautinių šokių mokykla, kurią pereina jaunimas nuo mažamečių ligi studentų ir net jau susituokusiųjų šokėjų. Abu vyresniųjų telkiniai — "Kalvelis" ir "Malūnas" — šį pavasarį, smarkiai sukrutę, dirbo ir plūso taip atsidėję, kad jų pastangas galima palyginti su vienu sunkiausių Lietuvos ūkininko lauko darbų — rugiapiūte.

Greta įprastinių, jau daug kartų matytųjų, abu būreliai parodė ir naujų, čia dar nematytų šokių. Tačiau svarbiausia, kad ir vienas ir kitas sambūriai šokius stengėsi įrėminti į savo pačių padirbdintas dekoracijas, pabrėždami savo telkinio pavadinimo reikšmę, kiekvieno šokio idėją pavaizduodami vaidybą, pritaikytomis dainomis, šviesos ir garso efektais. Jaunimas čia buvo labai sumanus ir kūrybiškas, parodęs daug savarankumo ir pelnęs didelio pasisekimo. Ypač vertas pagyros, kad ieško ir panaudoja tautinį savitumą, išsiversdamas be pasiskolintų svetimybų ir šokėjų aprangos suvienodinimo (uniformizmo).

Pirmutinis atėjo visuomenei pasirodyti (balandžio 24 d.) "Kalvelis". Savo vakaro programą pradėdamas, šoko kalvelį, o atitinkamai apšviestoje scenoje, viduryje šokančiųjų porų rato, gyvas kalvis į priekalą daužomo kūjo taktu kartu su muzikine palyda vadovavo šokiui. Beveik kiekvienam šokiui buvo pritaikintas vis skirtingas scenovaizdis: čia šokančius supo gyvi žaliu-mynai, miško medžiai ir krūmai, tai vėl kitokia aplinka. Patys šokiai parinkti retesni, gerai išlavėjusio sambūrio sklandžiai atliekami, žvilgėjo tautinių drabužių spalvomis ir savo melodijų įvairybe. Nors naudotasi įgrotomis juostelėmis, muzikinis skambesys buvo itin geras ir stiprus; vietomis įpintas dainavimas. Kai šokį lydi dar ir daina, įspūdis žymiai turtingesnis.

"Kalvelis" iš viso pašoko 11 lietuviškų ir vieną šio krašto tautinį šokį, skirtą pagerbti Amerikos 200 metų sukakčiai. Ypač didingas buvo jų vakaro pabaigos reginys. Kartais mes, vyresnioji karta, labai kuklinamės su savo tautine vėliava: ją kur nors rodydami, vengiame iškelti didesnį jų skaičių arba įspūdingesnėje vietoje. O mūsų jauni-

apžvalgėle apie jų veikimą ir šokėjų nuotraukomis.

Vyresniųjų sambūris pasivadinęs "Malūnu", jam priklauso ir keli Washingtono liet. jaunuoliai. "Malūną" padeda sukurti ir keli kitataučiai šokėjai: italų kilmės amerikietė, susituokusi su lietuviu, vokiečių kilmės amerikietis, šokas sambūry su savo žmona lietuvaitė, ir latvis. Gegužės 22 d. savo taut. šokių ir dainų pynei pritaikė rugiapiūtės papročius, kuriuos susijė su jų pačių sugalvotu trijų veiksmų pasakojimu apie ūkininko šeimą ir jo talkininkus. Šalia šokių keli sambūrio dalyviai turėjo atlikti dar ir antrinius vaidmenis, net ir solo padainuoti. Veiksmui vykstant, susidarė tarsi rugiapiūtės operetė.

Scenovaizdis čia turtin-gesnis, bet pastovus: kairėje Lietuvos sodiečio pirkia su gonkeliu, dešinėje koplytstulpis medžių pavėsyje, netoliese lovy s gyvuliams girdyti. Tolumoje gelsuoja rugių laukas, kai kur dunkso maži medžių kupsteliai, krūmokšniai ir trobesiai. O viską globia pilkai melsva Lietuvos padangė su baltų debesėlių pasidraikiusiomis kuokštėmis. Visa tai, nepagailėdami daug darbo, sukūrė patys sambūrio nariai.

Scenai atsiskleidžiant, reginys pritemdytas. Vaizdas ryškėja, kai iš lėto švinta gražus vasaros rytas. Sodyboje pragysta gaidys, kudakina vištos, tvarte mykia galvijai, suloja šuo, net gyvas paukštis pradeda skraidyti viršum publikos galvų. Tokioje aplinkoje vyksta rugiapiūtės vaidinimas. Pagrindiniai veikėjai: ūkininkas, jo žmona, jų duktė ir jos kavalierius — studentas. Iš pradžių tėvas į jį vis šnairuoja, girdi, nuolat draugaudamas su knyga, negalėsiąs būti geru žemdirbiu, rimtu ūkininku. Tačiau pabaigtuvių metu paaiškėjo, kad tas knygius buvo prikritęs daugiau rugių už kitus ir už tai laimėjo teisę pirmas pašokinti šeimnininko dukrą.

Vienas po kito praūžė pro žiūrovų akis įvairūs šokiai, šokami viso sambūrio arba atskirai tik vyrų ir merginų. Bene įspūdingiausias buvo Baltimorėje dar nematytas šokis su dalgiais — juos visaip sudėliojant, su-kryžiuojant. Pagaliau rimta, iškilminga pabaigtuvių eiseną, kai šeimnininkams parnešamas iš rugių varpų nupintas vainikas, visiems darbininkams dainuojant tą populiarią, Lietuvos laukuose rugiapiūtės metu nuolat skambėjusią dainą "Oi, tu rugeli, tu žiemkentėli!" šokėjus ir daininkus lydėjo orkestrėlis, susėdęs salėje prie scenos.

Luda Galinaitė

Teresa Hampton

Anna Kviedraitė

Maryte Ludvikaitė

Regina Laskauskaitė

Egle Mildaitytė

Abiejų sambūrių parodytas išlavėjimas ir pajėgumas baltimoriečius tinkamai atstovauti tautinių šokių šventėje Chicagoje. Tam tikslui reikėjo pasirinkti kelionei lėšų. Gaila būtų, kad "Malūno" įveiksminta "Rugiapiūtė" baigtųsi tuo vienu parodymu baltimoriečiams.

Tik vaidinime reiktų kaitę pakeisti, labiau priartinti prie tikrovės. Svetur, ne Lietuvoje gimęs ir augęs jaunimas nėra matęs liet. kaimo papročių, kaip jie būdavo gyvenime praktikuojami, nors daugumas jaunųjų dar turi gyvus savo tėvus, kilusius iš kaimo, kurie gerai atsimena, kaip viskas būdavo daroma. Gal tik po kiek laiko, kai jau nebeturėsime gyvųjų liudininkų, turėsime tenkintis ir apytikriu kaimo tikrovės atvaizdavimu. Kol vyresnioji karta dar mūsų tarpe, tikslinga daugiau pasinaudoti jų nuorodomis.

Paminėsiu keletą pataisytinių dalykų. Koplytstulpis ar kryžius, žinoma, būdingas liet. sodybai, o šiuo metu, kai tokie dalykai Lietuvoje iš visur okupanto šalinami, išėivioj jie dabar pabrėžtinai iškeltini. Tačiau ir anuomet, Lietuvos laisvės metais, ne kiekviena sodyba puošėsi kryžium, o be šulinio su svirtimi nebuvo nei vieno kiemo. Šulinys geriau pateisintų lovio buvimą scenovaizdyje ir vyrams, rugių kirtėjams, nereikėtų iš pirkios su puodu nešti vandenį, kad šie galėtų apsipausti... Kryžius gal geriau tiktų nukelti kiton sodybos vieton arba dekoracijoje atitinkamai perspektyviškai nupiešti.

Šeimnininkas, drausdamas jaunimą, savo talkininkus, dar nesiskirstyti, dar ilgiau pabūti, gyrėsi, kad dar esą ir valgio ir vyno pasivaishinti. Negirdėjau, kad Lietuvoje rugiapiūtės metu ūkininkas savo darbininkus būtų vaišinęs vynu. Paprastai būdavo vartojamas namie darytas ar rečiau, pirktinis alus, o vyrams dar ir

(Nukelta į 10 psl.)

UŽSISAKYKIT NAUJUS VILTIES LEIDINIUS

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau man atsiųsti šias knygas:

- ☐ Vyt. Alantas. ROMAS KALANTA. Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje.\$3.00
- ☐ R. Spalis. MERGAITĖ IŠ GETO. Romanas\$5.00

Pavardė ir vardas

Adresas

BALTIMORĖS...

(Atkelta iš 9 psl.)

degtinės, baltos ar pagardintos, parūpindavo.

Kai kas pakeistina ir aprangoj, ypač tėvo, "gaspadoriaus", ir motinos. Tėvo vaidmenį atliko iš New Yorko pasiskolintas Petras Sandavičius. Minėti trūkumai ir nuokrypos bendro vaizdo nesumenkino ir apskritai gero įspūdžio nesumažino, nes viską puošė ir kėlė pačių tautinių šokių judesių įvairumas, spalvų turtingumas ir gyvas, sklandus viso vyksto atlikimas.

Vincas Damaroda

Rytis Grybas

Elena Okas

Ašinas Kuciuskas

Kristal Treideris

Jonas Ludvikas

Joan Smith

Fabijus Marcinus

Edwardas Buda

Ramunas Noreika

Mark Buccovicius

Robertas Okas

"Rugiapiūtės" vakare iš viso pašokta 15 skirtingų taut. šokių. Vadovėmis buvo Danutė Drazdytė-Balčiūnienė ir Nijolė Dulytė-Kaltreider. Ta proga atspausdinta ir rugių varpomis papuošta programos knygelė, tik šį kartą anglišku tekstu.

Abu sambūriai savo srityje įrodė esą stiprūs, drašiai galį lenktyniauti su kitų miestų žinomais iškilesniais liet. šokėjų telkiniais. Kitų liet. gyvenviečių kokių iškilmų ar meno vakarų

vadovai renginiui pajavairinti arba net ištiso vakaro programai užpildyti neapsiriktų pasikvietę mūsiškį "Kalvelį" ar "Malūną". Turėtų puikią tautinės kultūros pramogą!

Čia, Baltimorėje, beveik joks viešas pasirodymas už Liet. Svetainės ribų neišsiverčia be vienų ar kito minėtų sambūrių įnašo. Jie, galima sakyti, jau yra tapę

IŠ PAGELTUSIŲ ALBUMO LAPŲ...

Kaunas, Laisvės Alėja. (spalvota litografija). Kairėje matyti arklio traukiamas tramvajus "konkė", kuri Kaune važinėjo nuo 1887 iki 1924 metų, kada buvo įvesti autobusai. Dešinėje matyti A. Perkausko kavinė ir Bauero fotografija (II aukšte). Nuotrauka galėjo būti daryta apie 1920 m. Antrojo pusės įrašyta, kad tai yra pašto atvirutė ir Post Card. Įsidėmėtina, kad leidykla įrašyta dviem kalbom: J. Jasvoino Leidykla Kaune ir Verlag J. Jasvoins, Kaunas.

ANTANAS GRINIUS

Detroito lietuviai

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ FESTIVALIS

Liepos 9, 10 ir 11 d.d. prie Detroito upės įvyko pavergtųjų tautų tradicinis festivalis. Atidarymo ceremonijoje lietuvius atstovavo Dijana Aušra Černytė iš Bloomfield Mich.

Sekmadienį, liepos 11 d. 4 val. festivalio lauko scenoje buvo bendros maldos ir atliktos kitos ceremonijos. Bendrosiose maldose dalyvavo kun. Kazimieras Simaitis ir lietuvius atstovavo Saulius Kaunelis ir inž. Algis Zaporackas. Iškilmes atidarė pavergtųjų tautų pirm. Sigurdas Radzitis. Sugiedojus Amerikos himną, gubernatoriaus W.G. Milliken proklamaciją per-

skaitė teisėjas J. Hausner. Festivalio karalienė Marija Rakelis perskaitė miesto burmistro C.A. Young proklamaciją. Kalbėjo kandidatas į kongresą A. Zaporackas, prezidento asistentas dr. Myron Kuropas. Paskaityta ir priimta rezoliucija. Iškilmes pavadė Amerikos lenkų kongreso vicepirm. Gr. Rey.

Šiais metais į festivalį atsilankiusių skaičius kiek krito. Jis buvo kiek mažesnis už praėjusių metų, tačiau nebuvo blogas. Ypač geras pasisekimas buvo sekmadienį. Lietuviai turėjo įsirengę du maisto ir viena gėrimų paviljoną ir jais rūpinosi Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Du kultūrinius namelius, du kultūrinius langus ir gražų lietuvišką kryžių aptvertą gražia tvorele ir papuoštą gėlėmis tvarkė Detroito Kultūros Klubas ir Lietuvių Bicentennial Komitetas. Viename kultūriniame name lyje lietuviai reprezentavo meno išdirbinius, knygas ir įvairias puošmenas, kurių dauguma buvo apdaryti iš šiaudinukų. Antrame kabėjo J. Gaižučio pieštas žemėlapis, vaizduojas dabartinę

Europą.

Tarp kultūrinių namelių stovėjo įdomus ir gražus lietuviškas kryžius – ne tik puošmena, bet buvo ir susidomėjimo centru. Kryžiaus kopytėlę padarė skautas Aras Vaitekaitis prieš 16 metų skautų stovykloje.

Čia paminėsiu tik vyriausius lietuvių organizatorius ir vadovus šiame festivalyje: maistu ir gėrimais rūpinosi Stasys Šimoliūnas ir Antanas Sukauskas; Kultūriniams nameliams ir jų išdėstymu – Stefa Kaunelienė ir Algis Vaitekaitis; meno dirbiniais ir kryžiumi – Jurgis Mikaila, Jurgis Baublys ir Juozas Augaitis. Žinoma, jie visi turėjo daug pagelbininkų ir talkos.

ISVYKA-GEGUŽINĖ

ALT S-gos Detroito skyriaus išvyka-gegužinė įvyks irgi Onos ir Česio sodyboje rugpjūčio 8 d. Skyriaus valdyba narius ir visus lietuvius prašo iš anksto tą dieną atsižymėti ir dalyvauti ruošiamoje gegužinėje.

DIE CASTING

Supervise the aluminum die casting department of our appliance manufacturing plant. Knowledge of aluminum die casting essential.

Also

PHOENOLIC MOLDING SUPERVISOR

Knowledge of transfer, injection and compression molding essential.

TOOL & DIE MAKERS

Must be able to maintain molds & dies. We offer excellent salary, fringes, steady work and promotional opportunity. For an interview write to Plant Manager:

SCM PROCTOR SILEX

P. O. BOX 600
SOUTHERN PINES, N. C. 28387
An Equal Opportunity Employer (28-35)

CTS TOOL, DIE & MACHINE, INC.

WANTED

JOURNEYMAN DIE MAKERS

Capable of building intricate progressive, electrical, terminal, & contactor-type dies, Day shift.

JOURNEYMAN MACHINISTS

Capable of operating most tool room machinery for 1st and 2nd shifts.

EXPERIENCED DESIGNERS

Capable of designing progressive dies and special machines. Mold design capabilities desirable. 3-5 years experience needed.

Top Pay—Vacation—Pension—Paid Holidays

APPLY, CALL OR WRITE:

CTS TOOL, DIE & MACHINE, INC.

3000 ENGLE ROAD
FT. WAYNE, IND. 46809

We are an equal opportunity employer

(26-29)

PAGIRNIS

Lietuviška tarybinė enciklopedija

Pagaliau Maskva leido vilniškei "Mokslo" leidyklai pradėti leisti "Lietuviškąją tarybinę enciklopediją". 800 žinovų rašo straipsnius, 430 žinovų patarinėja. 1230 mokslisų dūšių pluša prie darbo.

Kada surinko pirmojo tomo medžiagą nuo A iki Be, iš Maskvos atvyko visų žinovų žinovas, visų bolševikinių specų pats gudriausias specas patikrinti, ar darbas politiškai raštingas?

— Kas tai per Arminas? — klausia specų specas.

— Tai poetas, kunigas, — paaiškino žinovai lietuviai.

— Katalikų popas? Išmesti! Jo vieton įdėti Arbutuzovą. Prieš porą metų jis buvo deputatu. O kas tai per Alantas?

— Tai žinomas rašytojas, gyvena egzilyje.

— Išmesti! — trenkė kumščiu į stalą maskviškis specų specas. — Įdėti jo vieton melžėją Armaškiną, ji gavo medalį už soclenktynes. Kas tai per Almėnas?

— Jo knygą išleido vilniškė "Vaga". Jis lankėsi Vilniuje ir tarybų nenupeikė.

— Duokite jam dvyliką eilučių be nuotraukos. Nuotrauką įdėkite paršavedės Abdulkinos. Ji iki šiol mėšlo buizoje nenuskandino nė vieno naujagimio paršiuko. Kas tai per Andriušis?

— Tai žinomas rašytojas. Gyveno ir rašė egzilyje.

— Išmesti! — net apsiutojęs sukriokė maskviškis specų specas. — Jo vieton įdėti Afoniną. Jis šiaulių kompartijos sekretorius. Dar įdėkite spalvotą Piotro Aleksėjėvo nuotrauką. Jis buvo pirmas revoliucionierius Rusijoje. Ir įsidėmėkite: visos nuotraukos turi būti taip dedamos, kad, esant reikalui, būtų galima lengvai pašalinti.

— Suprantame, — linkčiojo galvomis redaktoriai. — Taip buvo su trockiais, buchariniais ir berijomis.

— Šššš! — sušnįpštė specų specas. — Neminėkite pavardžių. Supraskite reikalą iš užuominos. O dabar, pakelkim gruziniško šampano taures už lietuvių mokslininkų produktą, už lietuvišką tarybinę enciklopediją!

Lietuviai mokslininkai pakėlė taures ir klusniai visi sušuko "ura!"

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

— Šis poetas jau išplaukė į plačiuosius vandenius, — gyrė poetą jo gerbėja.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Poetas nupirko plačią vandeninę lovą.

★

— Juokų juokai, — kikeino žmogus, — Japonija padovanojo mūsų sostinei didelę Don Kichoto statulą.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Ta statula įamžins Kissingerį ir jo detentę.

★

— Ką dar finansuos mūsų Amerika Sovietijoje? — sušuko pasipyktingas mokesčių mokėtojas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Ateis diena, ir Amerika finansuos gulagų statybą Sibire.

★

— Kaip sėkmingiausiai pasipiršti patinkančiai merginai? — tarstelėjo neryžtingas vyrukas.

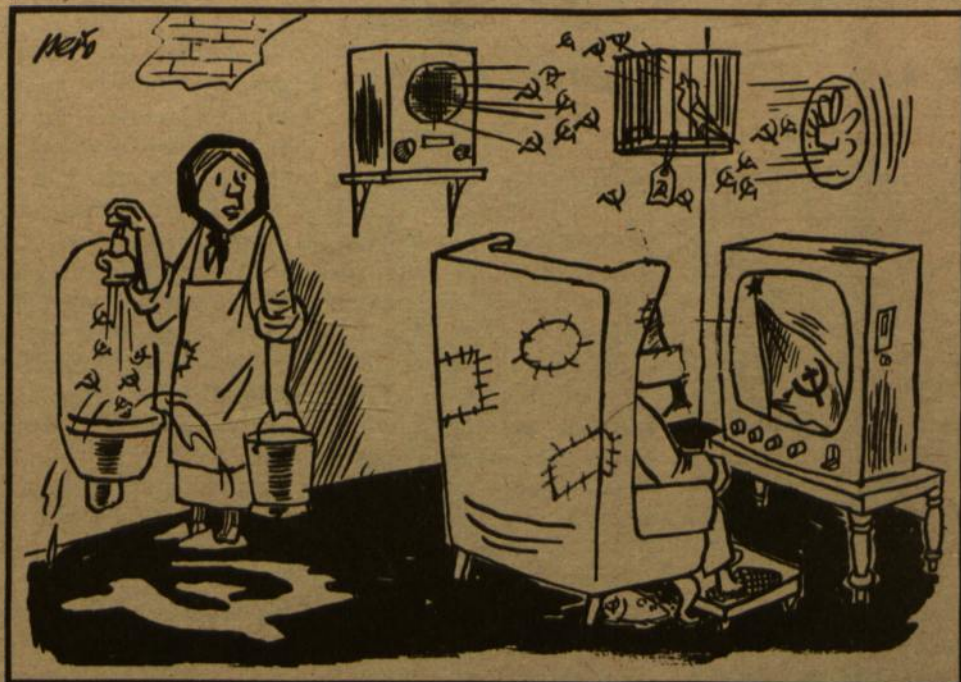
Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Parodyk jai savo santaupų knygele, jeigu ten yra šešių skaičių skaitlinės.

★

— Vilniaus lituanistikos

SOVIETIJOJE

— Žiūrėk, boba, mūsų vėliavos atneša komunistinį gerbūvį į Italiją.

AUSRELE LIČKUTE

IŠKABŲ KEITINĖJIMAS

1945 — už DP sugrįžimą —
Prie trobelės kompartinės
Skelbė iškaba pirmoji:
"Ei, sugrįžkit į tėvynę,
Į sovietiskąjį rojų!"

1965 — už bendradarbiavimą —
Prie trobelės kompartinės
Skelbė iškaba antroji:
"Ei, minia emigracine,
Bendras darbas maršą groja!"

1976 — pasivadinus "Tėviške" —
Prie trobelės kompartinės
Skelbia iškaba trečioji:
"Vaikas 'Tėviške' pažinęs,
Bus sovietinis herojus!"

Taip trobelė kompartinė
Keitė iškabų natūrą,
Kaip gudri merga gatvinę
Keičia savo klientūrą.

Vardą "Tėviškės" pagavo,
O spėkų klaidint pritrūko:
Nepaslėpt jiems snukio savo —
Snukio vilko-politrūko.

kursuose mano vaikai išmoko lietuviškai kalbėti, — gynė savo poziciją kažin kuris veikėjas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Ir sovietiskai galvoti.

ORO BIULETENIS

Vidurvasario karščiai pareikalavo įtampos belaisviant karštyje džiūstančias sielas. Aludėse ir baruose buvo atsukti visi laistymo švirkštai (sprinkleriai). Kovos su karščiais lietuvių sodybose pareikalavo tūkstančių statinaičių alaus, nes tokiu būdu teko gelbėti lietuviškus pasėlius nuo sivilninančios nutautinimo saulės. Įstatymams leidus gerti šešiolikamečiams, ruošiamos petijos leisti gerti alų vaikų darželių vaikučiams. Lietuvybę išlaikysime lietuviškomis tradicijomis: Alus gerti sveika!

Smarkūs ciklonai su anticiklais pastebėti naujų, pagarsėjusių ateivių pastogėse. New Yorke anticik-

lones išsivaidė dovanotus baldus, nes tie baldai buvo devėti. Tų pragaištingų oro trauklių atsiradimas aiškiamas gausiais doleriniais krituliais naujų, pagarsėjusių ateivių pastogėse.

JAV ambasadoje Ankaroje pakilęs tornadas nesukėlė reakcijos veiksmų terenoje. Vilniaus bolševikinės lituanistikos šiltadaržyje pastebėti prigiję daigai iš

Amerikos. Gausūs indoktrinaciniai krituliai paspartina sovietinę amerikinių daigų aklimatizaciją. Žemas debesuotumas ties bendruomeniniais dirvonais. Maple gatvės (Chicagoje) hidrantai vis nuolatinėje senstančio "akiračių" buldogo priežiūroje.

SAPNŲ IŠGULDYMAS

Sapnuoti save jojant ant dramblio — laikraštis, per neapsižiūrėjimą, atspausdins tavo anoniminių laišką, kuriame tu sudrapalijai savo oponentą, pavadinęs jį ilgapirščiu, nes jis pamėgęs keliauti visuomenės reikalais ir visuomenės lėšomis.

Sapnuoti, kad tavo žmona pabėgo iš namų — parapijos loterijoje laimėsi radijo imtuvėlį. Sapnuoti, kad pasidarei mormonu ir turi tris nuosavas žmonas — įsivelsi į nuostolingą biznį su nekilnuojamuoju turtu, arba užsakyk ekstra vizitą pas savo gydytoją, prašydamas išvaryti iš tavo kūno velnią.

Sapnuoti pigiai nupirkus namus Marquette Parke, Chicagoje — skubėk kurtis Floridoje, atokiau nuo kanalų, iš kurių krokodilai atšliaužia į virtuvę.

Sapnuoti kalakutą svečių kambaryje — tavo anūkas griežtai atsisakys lankyti lituanistinę mokyklą.

GERI NORAI

-- Ar tu pasiutai, tautietie?
-- Aš noriu pramušti sieną į išeivijos vienybę!

BEIRUTE

-- Statome naują gyvenimą. Gavome iš sovietų naujų ginklų!

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr. 6

ANTANAS BERNOTAS

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Gegužės 29 d. — keturis blokus INTERPHIL parodos Philadelphia proga. Blokuose parodyti istoriniai paveiksai, o visi bloka perforuoti taip, kad kiekvienas jų susideda iš penkių pašto ženklų po 13, 18, 24 ir 31 centus.

2. Birželio 1 d. buvo išleistas 13 c. pašto ženklas Benjaminui Franklinui pagerbti. To paties piešinio 10 c. pašto ženklą išleido ir Kanada.

Benjamin Franklin (1706-1790) gimė Bostone gausioje šeimoje. Jaunystėje dirbo įvairius darbus, vėliau išmoko spaustuvininko amato. Persikėlęs į Philadelphia spausdino ir leido visuomeninę veiklą, domėjosi mokslais. 1737 m. buvo Philadelphia pašto viršininku. Vėliau atstovavo Anglijos interesus kolonijose. Važinėjo derybų reikalais į Londoną ir Paryžių. Kaip pašto viršininkas važinėjo ir į rytinę Kanados dalį. 1776 m. buvo vienas iš penkių asmenų, pasirašęs Amerikos Nepriklausomybės deklaraciją. Kaip mokslininkas darė įvairius bandymus su elektra. Ypač žinomas jo bandymas su žaibais. Parašė ir keletą veikalų politiniais klausimais. Jo autobiografija yra išversta lietuviškai.

★

ITALIJA išleido dviejų pašto ženklų seriją pagerbti rašytojui Boccaccio jo 600 metų mirties proga.

Giovanni Boccaccio (1313-1375) gimė Paryžiuje kaip Florencijos pirklio ir prancūzės motinos sūnus. Boccaccio mokėsi pirklio amato ir teisės mokslų, bet vėliau atsidėjo tik literatūrai. Gyveno tai Florencijoje, tai Neapolyje. B. kartu su Petrarca ir Dante laikomi trimis italų viduramžių laikų literatūros karaliais. Parašė romanus Fiametta (išspausdintas 1472 m.) ir L'Amorosa (išspausdintas tik 1521 m.). Bet daugiausia išgarsėjo savo novelių rinkiniu Decameron. Nuo

1350 m. Boccaccio buvo iš Florencijos siuntinėjamas diplomatiniais reikalais į Brandenburgą, Avignoną, Romą ir kitur. Be virš minėtų veikalų, parašė dar keletą kitų, kurių vienas skirtas Dantės gyvenimui kūrybai aptarti. Lietuvių kalba Dekameronas 1929 m. buvo išleistas dviem leidimais.

★

MEKSIKA išleido 80 centų pašto ženklą paminėti 450 metų sukakčiai nuo pastutinio aztecų imperatoriaus Cuauhtemoc mirties.

Cuauhtemoc, dar vadinamas ir Guatemotzin bei Guatemoc (apie 1495-1525) buvo aztecų imperatoriaus Montezumos II brolėnas. Nepakęsdamas, kad jo dėdė nuolaidžiauja užkariautojams ispanams, jis suorga-

nizavo savo karių ir su jais suruošė 'La Noche Triste', 1520 m. birželio 3 d. išvydamas iš Meksikos miesto Hernando Cortes su jo užkariautojais. Mirus jo dėdei, Cuauhtemoc buvo paskelbtas aztecų imperatorium. Kaip imperatorių, jis gynė Meksikos miestą visą 1521 m. pavasarį ir vasarą. Tačiau galop ispanai jį nugalėjo ir paėmė į nelaisvę, reikalaudami pasakyti, kur aztecai laiko savo auksą. Cortes jį suimtą išvarė į pietus ieškoti tų lobių. Nors ir kankinamas, jis paslapties neišdavė ir buvo Hondurasu nužudytas. Jo garbei Meksikos mieste yra pastatytas didingas paminklas.

★

V. VOKIETIJA, minėdama JAV 200 metų sukaktį, išleido 70 pfenigų pašto ženklą su Carl Schurz atvaizdu.

Carl Schurz (1829-1906) gimė prie Koelno, Vokietijoje. Būdamas jaunuolis prisidėjo prie nepavykusio 1848-49 m. sukilimo prieš kaizerinę valdžią. Po to pabėgo ir gyveno Prancūzijoje ir Anglijoje. 1852 m. atvyko

į JAV ir apsigyveno Madisone, Wis. Gera išmokęs anglų kalbą, pasižymėjo kaip oratorius. 1859 m. buvo priimtas į advokatūrą. Prisidėjo prie respublikonų partijos ir kartu su Lincolnu kovojo, kad JAV būtų panaikinta vergija. Nuo 1861 m. buvo vienas metus JAV pasiuntiniu Ispanijoje. Prasidėjus civiliniam karui, Schurz 1862 m. buvo pakeltas savanorių brigados generolu ir dalyvavo mūšiuose prie Bull Run, Chancellorsville ir Gettysburgo. Po karo 1869 m. buvo išrinktas į JAV senatą, vėliau paskirtas vidaus reikalų sekretorium. Nuo 1881 m. persikėlė į New Yorką ir atsidavė žurnalizmui. Yra išleides kelis savo kalbų ir straipsnių rinkinius. New Yorke jo vardu yra pavadintas parkas ir skiriamos premijos už žurnalizmą.

FILMAS APIE LIETUVIUS

Švenčiant JAV 200 metų sukaktį Milvaukėje liepos 3-4 d. buvo rodomas filmas apie lietuvių parodą, kuri buvo praeitais metais organizuota p. Balčiūnienės, Rayndel, Vadeišos ir dr. V. Balčiūno. Filmą susuko US Information Agency, iš 45 tautybių, dalyvavusių parodoje, parinkdama 4 geriausias parodas, jų tarpe ir lie-

tuvių. Šiomet tą filmą matė daug tūkstančių žmonių, apie 30 tautybių.

• **Kr. Donelaičio** lit. mokyklų Chicagoje naujasis tėvų komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm. Jonas Variakojis, vicepirm. ir spaudos atstovė Regina Smolinskienė, išd. Antanas Jarūnas, išd. pav. Jadvyga Šliežienė, sekr. Aušra Saulienė, ūkio reikalai Edvardas Eringis, vyr. pareng. vad. Vida Meiluvienė, sp. atst. ir pareng. vad. Gražina Sturonienė, pareng. vad. Aleksas Pocius, ūkio reik. ir pareng. vad. Valda Paškuvienė, vedėjas ir mok. direktorius Julius Širka.

• **Komp. Broniaus Budriūno** fortepionui sonatos "Mano Tėvynė" jau išleistos visos 4 dalys: I "Trakų pilies griuvėsiai", II "Audingi debesys virš Kauno" ir "Baltijos pajūry". Išleido BBKL Fondas, 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Ca. 90039. O IV dalis "Nemunas laužia ledus pavasarį" išleista JAV LB Kultūros Fondo. Visos 4 dalys yro koncertinės ir gali būti išpildomos atskirai arba ištisa sonata.

OPPORTUNITY
for
REGISTERED L. P. N'S
ALL SHIFTS
72 bed Nursing Home. Good salary
& benefits.
Send resume or call Administrator
ALICEVILLE MANOR
17th St. N. W.
Aliceville, Ala. 35442
205-373-6307 (28-34)

Momentinio laimėtojo žaidimas nesitęs visą laiką.

Dar yra laimingų bilietų kurie tik laukia būti atidengti, įsigykite savo bilietą kol dar jų yra.

Jūs vis dar galite laimėti nuo \$2 iki \$10,00 tuoj pat. Ir jei visi numeriai kvadratuose jūsų bilieto sutampa su numeriu apskritime, jūs galite būti finalistu pagrindiniame

traukime. Jūs laimite minimumą \$15,000 ir turite galimybę laimėti vieną iš didžiųjų premijų.

Momentinio laimėjimo didžiosios premijos

\$250,000 \$500,000
\$1,000,000

Atidenk savo kelią į turtus!

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Mūsų politinis pirmtakūnas

Caristinės Rusijos beatodairinė politika savo pavaldinių atžvilgiu buvo viena iš pagrindinių priežasčių, kurios iš gimtųjų namų išvarė šimtus lietuvių jaunuolių ir vertė juos ieškoti prieglobsčio svetimose šalyse. 1865 metais Lietuvos gimęs jaunuolis Samas Diraitis (Anglijoje – Derightus) emigravo į Angliją ir po keliolikos metų susitaupęs pinigų, parsikvietė savo būsimą nuotaką Mariją Blažytę, su kuria susituokė Middlesborough, Anglijoje, apie 1895 metus. Susilaukę gausios šeimos, savo dėdės Jono Diraičio, gyvenusio Clevelande, skatinami, jie 1905 metais persikėlė gyventi į Clevelandą. Senujų lietuviškų rajonų aplinkoje brendo ir augo Jonas Diraitis, Vėliau DeRighter, kurio gyvenimas siejasi su mūsų finansinėmis institucijomis ir kurio šeimos nariai susigiminiavo su kita, mūsų pirmųjų emigrantų gyvenime suvaidinusią svarbų vaidmenį,

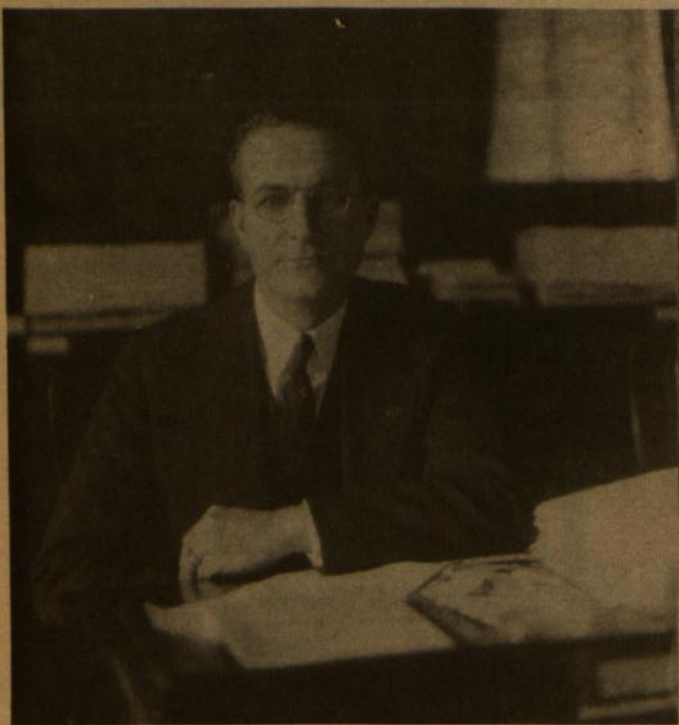
Muliolių šeima, Marijai DeRighter ištekęs už žinomo veikėjo Petro Muliolio. Petras Muliolis, išgijęs namus Superior ave rajone, atidarė draudimo ir nekilnojamo turto įstaigą, kurios paslaugomis ir vėliau į Clevelandą atvykę lietuviai plačiai naudojo.

John T. DeRighter, pernai tyliai atšventęs savo 75 gimtadienį, mums yra gerai pažįstamas kaip vienas iš senesniųjų emigrantų, pasiekęs aukštos padėties politiniame ir finansiniame gyvenime. Su savo tėvais atvykęs į Clevelandą, lankė šv. Petro, vėliau šv. Jurgio parapijinę mokyklą, savo tėvų gimtąją kalbą išlaikė iki šios dienos, tarnaudamas mišiomis klausydamas tuolaikinio klebono kun. Halaburdos pasakojimų – lietuviškai, girdėdamas savo tėvus. Nežiūrint tuometinės imigrantams nepalankios dvasios, savo gyvenime išliko lietuviškas. Baigęs vidurinę mokyklą, ambi-

cingas ir darbštus, Jonas 1918 metais pradėjo tarnauti Hollenden viešbutyje, kuriame turėjo progos susipažinti su Clevelando įtakingais ir turtingais asmenimis. Iš prigimties linkęs į visuomeninį ir politinį gyvenimą, nesitenkino eiliniu darbu ir, padedamas pažinčių, iki 1925 metų tarnavo jau šerifo įstaigoje, kaip šerifo igaliotinis (deputy sheriff). Tuo tarpu Clevelande jau gyveno A. B. Bartusevičiaus įsteigta 'Clevelando Lietuvių Budavojimo ir Paskolos Draugija (Bankas)', kurios tikslas buvo skolinti lietuviams pinigus, kad jiems padėjus įsigyti namus. Buvo parduodamos akcijos. Jono motina buvo įsigijusi penkias akcijas po 25 centus. Tos draugijos valdyboje buvo Petras Muliolis Povilas Salickas ir kiti. 1925 metais atsiradus laisvai vietai, Jonas DeRighter, savo viršininko šerifo Fred Kohler patariamasis, perėjo tarnauti į banką kasininku, įtikintas, kad su politika surišta tarnyba nėra pastovi. Skatinamas savo susidomėjimo politika, savo maloniū būdu pasida-

Sutuoktuvių portretas 1925 m. gegužės 20 d. - sėdi Susan DeRighter (Williams) ir Annette DeRighter (vėliau Kazlauskienė). Stovi: John T. DeRighter ir Charles Black.

John T. DeRighter Ohio atstovų rūmuose 1935 metais.

Su U.S. senatorium Stephen M. Young 1962 m. Washingtonė. Iš kairės: Thomas Westropp, Charles Merison, John T. DeRighter ir sen. Stephen M. Young,

ręs mėgiamas ir populiarus, jis ėmė organizuoti politinius klubus, įtakojamas tuo metu didelės lietuvių veikėjos Anna Mihelik. 1928 metais buvo išrinktas į banko vadovybės narius. 1928 metais banko apiplėšimo metu tragiškai žuvus Steponui Zaborskiui, tuometiniam sekretoriui, Jonui buvo pasiūlyta žuvusiojo tarnyba.

1925 metais jis vedė Susan Williams, su ja užauginęs dvi dukras.

Visuotina ekonominė krizė buvo palietusi ir tą lietuvišką finansinę instituciją. Tačiau direktorių sumanymo dėka buvo išvengta panikos ir lietuvių bankelis išaugo į tvirtą banką, šiandieną išsišakojusį net į keturių skyrių modernią, kompiuterizuotą finansinę instituciją.

Norėdamas įgyvendinti savo svajones, John T. DeRighter pasiryžo kandidatuoti į Ohio įstatymdavybę, tuos rinkimus laimėjęs 1934 metais. Tai buvo pirmas lietuvis Ohio valstijoje išrinktas į Ohio atstovų rūmus. Įdomu pastebėti, kad tuometinis demokratų partijos vadas John DeRighter kandidatūrai nepritarė. Nežiūrint to, etninės grupės atstovas buvo išrinktas. Jonui DeRighter bandant antrą kartą, jau buvo gautas ir partijos pritarmas. Savo stambokame suvenyrų archyve John DeRighter su pasididžiavimu laiko Ohio Gubernatoriaus Martin L. Davey pasirašytą sveikinimo telegramą, datuotą 1934 m. lapkričio 8 dieną. Tarnaudamas banke, Aldo-

(Nukelta į 14 psl.)

CLEVELANDE

(Atkelta iš 13 psl.)

nos Vilkelienės asmenyje turėjo darbščią talkininkę, kuri tvarkė jo tarnybinius reikalus, jam išvykstant net iki trijų dienų savaitėje į Columbus, sąryšyje su jo politine veikla. Su pasididžiavimu pareiškė John DeRichter Dirvos bendradarbei: "Tai buvo lietuviško prestižo klausimas. Aš didžiavausi pasiekęs tokio posto, kad galėčiau padėti savo tautiečiams. Ir per visą savo amžių už patarimus, paslaugas, leidimų išrūpinimą nesu paėmęs jokio atlyginimo. Jis taip pat dėjo visas pastangas, kad lietuviai galėtų užimti politinės reikšmės visą eilę tarnybų išrūpindamas pats, arba jo iškurtas Lietuvių Demokratų Klubas. Jau apie 1930 metus randame advokatą Petrą Česulį polijios prokuroro pavaduotojo pareigose. Po to dr. A. Kazlauskas pradėjo savo ilgametę tarnybą kaip skrodėjo pavaduotojas (assistant coroner), paveikus ir dr. Gerberį, kad jam tas paskyrimas būtų duotas. Simonas Laucius buvo paskirtas šerifo atstovu, o C. Žiuris - Apskrities Iždininko pavaduotoju. Inžinierius Jonas Debešis gavo tarnybą miesto matininkų skyriuje (surveyor's office) ir sukūrė pagrindinį projektą tiltui prie Lakeside Ave.

Jonas DeRichter pabrėžia, kad masinis lietuvių atvykimas į Clevelandą 1949-50 metais prisidėjo prie Superior Savings and Loan augimo, patikint tam bankui savo sutaupas ir imant paskolas namų pirkimui.

1950-52 metų laikotarpyje John DeRichter - Ohio Valstijos Sekretoriaus pavaduotojas (Assistant Secretary of State), tuo pačiu užimdamas Ohio valstijoje aukščiausią lietuvių pasiektą postą. Lietuviai jo veiklą ir pastangas įvertindami, 1964 metais jį pagerbė radijo valandėlės 15 metų gyvavimo sukakties proga, tuo pačiu pagerbdama vieną iš savo pagrindinių rėmėjų - lietuvių banką. Pasizymėjęs banko administravimo srityje, John T. DeRichter eilę metų buvo Cuyahoga Apskrities Taupyto ir Paskolų Draugijų Lygos prezidentu, o 1939-40 metais vadovavo penkiasdešimtojo jubiliejinio lygos suvažiavimo organizavimui.

Po 50 metų tarnybos banko pasitraukęs į pensiją, likdamas naujųjų Lietuvių Namų akcininku, finansų komisijos garbės nariu, savo jaukiame name apsuptame didžiule žalia pjėva ir aukštais pavėsį teikiančiais medžiais, jis turi turtingą ir įdomų archyvą, įskaitant ir kruopščiai parašytą savo šeimos istoriją, kurią paruošė ir suredagavo jo duktė Rožė, ilgametė banko tarnautoja. Jų tarpe daugybė laikraščių iškarpų, kuriose dažnai matoma jo nuotrauka, įvairūs pagerbimai ir atžymėjimai, asmeniškasis pakvietimas į

John F. Kennedy inauguraciją, senos istoriškos mūsų veikėjų nuotraukos. Jis į savo ilgą ir darbštų gyvenimą žvelgia su pasitenkinimu, kad turėjo progos būti naudingas savo tautiečiams. Prisimindamas vieną kitą vėlesnių laikų įvyki, jis mini savo tarpininkavimą a.a. dr. Vlado Ramanausko atveju. Kai dr. Ramanauskas buvo pasiruošęs laikyti Ohio Valstijos gydytojo egzaminus, jis dar nebuvo išgijęs Amerikos pilietybės. Tuo pat laiku buvo prarastas įstatymas, kuriuo buvo uždrausta ne piliečiams tokius egzaminus laikyti. Su John DeRichter intervencija, jam tuo metu einant Ohio Valstijos Sekretoriaus Pavaduotojo pareigas, dr. Ramanauskui buvo leista tuos egzaminus laikyti, kuriuos sėkmingai išlaikęs jis vertėsi gydytojo praktika Clevelande ilgus metus. Taip pat John DeRichter buvo pirmutinis asmuo, pradėjęs Barboros Armonienės bylą, parašydamas pirmąjį prašymą Averill Harriman, tuometiniam JAV ambasadoriui Maskvoje. Sekdamas Armonienės bylos eigą iki pat laimingos pabaigos, Jonas DeRichter sudarė pilną jos dokumentaciją, kurią įteikė kaip dovaną Armonų šeimai. Vėliau, be abejo, jo byla tapo dokumentiniu pagrindu dr. A. Nasvyčio knygai "Palik ašaras Maskvoje".

Garbingasis jubiliantas savo gyvenime yra daug prisidėjęs prie mūsų ankstyvųjų emigrantų etninio prestižo pakėlimo. Norėčiau Jonui DeRichter pareikšti geriausius linkėjimus jo artėjančio 76 gimtadienio proga ir jam pasakyti, kad tikrasis mūsų lietuviško kraujo balsas visa da buvo gyvas, ir kad mes visi einame ateitin tuo tiltu, kurį pastatė jis ir į jį panašūs. Ilgiausių Metų!

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

- LIEPOS 25 D. Gegužinė. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.
- RUGPIŪČIO 15 D. Lietuvių klubo gegužinė kroatų so-

dyboje ant Mulberry Rd., prie Chardon Rd.

- RUGSĖJO 11 IR 12 D.D. Tautos šventės minėjimas — koncertas dalyvaujant solistams D. Stankaitytei, St. Barui, J. Vazneliui ir muz. Vasačiui. Rengia LB Clevelando Apylinkės valdyba. Rugsėjo 12 d. abiejose šventovėse pamaldos už Lietuvą.
- RUGSĖJO 12 D. Šiluvos Marijos metinė šventė Šv. Jurgio lietuvių parapijoje.
- RUGSĖJO 18-19 D. Clevelando skautijos 25 metų sukaktis.
- RUGSĖJO 23-26 D. Tautybių karavanas lanko Clevelando lietuvių koloniją Bicentennial proga.
- RUGSĖJO 25 D. Birutinių parėngimas.
- SPALIO 2 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 20-tos kultūrinės premijos įteikimas ir jaunimo susipažinimo balius Lietuvių Namuose.
- SPALIO 9 D. LRK Moterų Sąjungos 336 kuopos parėngimas.
- SPALIO 10 D. Naujosios parapijos rudens šventė.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO

GEGUŽINĖ

SEKMADIENĮ, 1976 RUGPIŪČIO 15,
PRADŽIA 12 VAL.

Croatian Center Picnic Ground 10022 Mulberry Rd.

Įėjimas tik su klubo kortelėmis. Vaikams VELTUI!

Į gegužinės vietą reikia važiuoti 6 keliu į rytus iki 306 kelio. Privažiavus 306 kelią, pasukti į dešinę ir važiuoti iki Mulberry Road. Privažiavus Mulberry Road, pasukti į kairę ir važiuoti apie aštuonias mylias iki kroatų sodybos. Kelio planą galima gauti klube.

VISUS KVIEČIAME ATVYKTI Į LIETUVIŲ KLUBO GEGUŽINĘ

ALUS VELTUI ŽAIDIMAI JAUNIMUI IR SUAUGUSIEMS.

DAUG DOVANŲ. ŠOKIAMS GROS GERAS ORKESTRAS.

TAI BUS SMAGIAUSIA ŠIOS VASAROS DIENA!

Nario korteles išgykite iš anksto klube. Smulkesnių informacijų teiraukitės pas klubo vedėją Z. Dučmaną, tel. 531-2131.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo
Patikėtinių Taryba

• SPALIO 17 D. Aktoriaus H. Kačinsko ir pianisto A. Kuprevičiaus rečitalis. Rengia Skautininkų Draugovė.

• SPALIO 23 D. Abiturientų pristatymo balius Lietuvių Namuose. Rengia LB Ohio apygarda.

• SPALIO 24 D. CCC Teatre Grandinėlių koncertas.

• SPALIO 30 D. Čiurlionio

ansamblio tradicinis balius Lietuvių Namų salėje.

• SPALIO 31 D. Aldonos Stempužienės-Švedienės ir Jono Švedo koncertas The Cleveland Music School Settlement.

• LAPKRIČIO 4 D. Koncertas. Rengia LMK Sąjunga.

• LAPKRIČIO 6 D. G. Čapkauskienės koncertas Naujos parapijos salėje.

MAINTENANCE MECHANIC

Experienced

Service technician on air conditioning, refrigeration and heating. Minimum of 5 years experience in air conditioning and refrigeration work. Second shift. We offer excellent salary and company benefits.

Apply in person
15th Floor of our
tower complex

CLEVELAND TRUST

900 Euclid Avenue
Cleveland, Ohio 44101

We Are An Equal Opportunity Employer M/F

ALTERATIONS

Positions available for experienced person in busheling and garment alterations. Apply at:

Higbee's

RANDAL PARK MALL

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

MONDAY thru FRIDAY 10 A. M. to 12 Noon

and 2 P. M. to 4 P. M.

SATURDAY 10 A. M. to 2 P. M.

FULL RANGE BENEFITS

An Equal Opportunity Employer

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PAVERGTUJŲ TAUTŲ SAVAITĖS IŠKILMĖS

Pavergtųjų Tautų Savaitė Clevelande bus minima ši penktadienį, liepos 23 d. Minėjimo programa prasidės 7 val. vakare prie miesto viešųjų įmonių departamento rūmų - E. 12 St. ir Lakeside. Čia bus dedikuota aikštė kar dinolo Mindzenty, didžiojo kovotojo dėl pavergtųjų tautų laisvės, garbei. Po dedikavimo iškilmių seks tautybių eiseną į miesto valdybos rūmų rotundą, kurioje įvyks iškilmingas aktas. Pagrindiniais kalbėtojais bus prezidento atstovas etniniais reikalais dr. Myron Kuropas ir meras Ralph Perk.

Pavergtųjų tautų savaitės komitetas prašo visas tautybes gausiai šiame minėjime dalyvauti. Clevelando lietuvių dalyvavimu rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

VISI LIETUVIAI SU SVEČIAIS MALONIAI KVIEČIAMSI Į NUOTAIKINGĄ TRADICINĘ GEGUŽINĘ

Šį sekmadienį, liepos 25 d. Pradžia 2 v. po pietų

Piknikų aikštėje prie Erie ežero ties Landseer gatve

BUS TURTINGAS BUFETAS, GĖRIMAI IR LAIMĖJIMO DOVANŲ.

VISAS PELNAS SKIRIAMAS DIRVAI PAREMTI.

Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Clevelando skyriaus valdyba

• **HENRIKAS MACIJAUSKAS**, ilgametis Dirvos rinkėjas-linotipininkas, susirgęs, praeitą savaitę buvo paguldytas Hillcrest ligo-ninėn (6780 Mayfield Rd, Room 211-1. tel. 449-4500). Linkime greit pasveikti.

• **SOFIJA DUNDURIE-NĖ** liepos 17 d. mirė Floridoje, sulaukusi 99 metų amžiaus. Vos tik liepos pradžioje ji, kartu su dukra Lina ir žentu Stasiu Slabokais, persikėlė čia gyventi iš Clevelando. Į laidotuves iš Clevelando buvo nuskridęs sūnus Jonas.

• **LRK MOTERŲ S-GOS 36 KUOPOS GEGUŽINĖ** įvyks liepos 25 d. Nauj. Parapijos sode (įėjimas iš Neff Rd. ir Marcella Rd.). Pradžia 2 v.p.p. Bus šiltos užkandų ir šaltas atsigėrimimas, lošimai ir žaidimai. Pelnas skiriamas parapijai.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus** gau-site kreipdamiesi į **Z. Obelenį** tel. 531-2211.

Mokame aukščiausią nušimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nušimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nušimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygute

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nušimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

**MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS
NAMŲ PIRKIMUI**

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

VILIJA NASVYTYTĖ, clevelandiečių Reginos ir Jono Nasvyčių dukra, liepos mėnesį Honor Graduate atžymėjimu (vienintelė savo laidoje) baigė Tele-Communications Systems Control 27 savaitių kursą School of Applied Aerospace Sciences, Keesler A.F. bazėje. Aplankiusi tėvelius ji išvyko į Torreton Air Base, Ispanijoje - dviejų metų laikotarpiai. Vilija lankė Lake Erie College ir gyvendama Clevelande priklausė skautėms, dėstė liuanis-tinėje mokykloje, buvo aktyvi jaunimo veikėja ir dažnai prisidėdavo prie parengimų meninio pravedimo.

PARAMA DIRVAI

Atnaujinami prenume-ratų ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

M. Aukštuolis, Cleveland 2.00
A. Vaitiekaitis, Detroit .. 5.00
V. Zdanys,
Wethersfield, Conn. 2.00
J. Bulionis, Hamilton 2.00
A. Nausėdas,
Los Angeles 7.00
O. Jarašūnas, Cleveland 2.00
A. Dagilis, Westland, Mi. 7.00
A. Drasutis, Oak Park, Ill. 3.00
S. Paulius, Chicago 7.00
K. Stundžia, St. Catherines 7.00
V. Kaveckas, Chicago 7.00
K. Kudirka,
Brampton, Ont. 7.00
A. Kačanauskas,
Brooklyn 6.00
V. Skirmuntas, Kenosha 2.00
W. Hoffman, Chicago 4.00
P. Baltuonis,
La Salle, Queb. 2.00
A. Sivilas, Medway, Mass. 2.00
A. Keliuotis, Chicago 2.00
V. Guzulaitis,
Rockville, Md. 2.00
M. Šimkus, Chicago 5.00

J. Ramanauskas,
Elizabeth, N. J. 2.00
J. Gepneris, Chicago 7.00
B. Juodelis,
Downers Grove, Ill. 2.00
K. Morkūnas, Phionex, Ar. 2.00
J. Bernot, Union, N. J. .. 7.00
F. Bačiūnas,
Hartford, Conn. 10.00
R. Belzinskis, Cleveland 7.00
J. Povilaitienė, Omaha .. 3.00
Visiems aukotojams nuo-širdžiai dėkojame.

• **Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudi-mą, kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną ir tikrai įsitikin-site, kad State Farm drau-dimas yra geriausia vertė prieinama kaina. Telef. 289-2128.**

MAILORDER OPPORTUNITY:

Start profitable home busi-ness. Send \$5.00 for informa-tion to: Mail order Assn. 1131 Norwood Road, Cleveland, Ohio 44103. (Sk.) (29-32)

DIRVA

STUDENTŲ STOVYKLA. Pirmoji Omahos lietuvių studentų stovykla įvyksta rugpjūčio 1-8 dienomis prie Platt upės slėnio, 20 mylių nuo Omahos. Stovyklą rengia Omahos studentija, kuri kviečia visus studentus joje dalyvauti. Suinteresuoti kreipiasi į Rūtą Jaudegytę, 4508 P St. Omaha, Nebr. - tel. (402) 731-6726, arba į Romą Mickevičių, 3382 W St., Omaha, Nebr., tel. (402) 733-2532

• Washingtono komisija. esančios tautos susirašinė sudaryta sekti Helsinkio ti su giminėmis užsieny, susitarimų vykdymą, be kitų dalykų stebės, kiek turi laisvės Maskvos kontrolėje ir žiūrės kiek nuimami re-

MIRTIES PRANEŠIMAS

Petras Drabišius, gimęs Amerikoje, Brooklyn, N. Y. mirė š. m. liepos mėn. 9 d. sulaukęs 65 metų amžiaus. Buvo kariškis, pirmas kuopos vadas Paliko nuliūdime žmoną Verą ir gimines Lietuvoje.

P A D Ė K A

Š. m. gegužės 6 d., staigiai mirus mūsų brangiam tėveliui

A. A.

Pulk. KAZIMIERUI PAŽEMĖNUI mes nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, pažįstamiems ir organizacijoms, pagerbusiems velionį, atsilankiusiems bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus.

Taip pat dėkojame visiems pareiškusiems mums užuojautą, žodžiu ar raštu.

**Kęstutis, Regimantas
ir Vytautas
Pažemėnai**

liginio ir kultūrinio gyvenimo suvaržymai. Tą atstovų rūmų posėdy paskelbdamas, kongresmanas M. A. Russo pabrėžė, kad pavergtos Baltijos valstybės, kaip ir JAV, turi neatimamą laisvo apsisprendimo ir tautos suverenumo teisę.

• Rašytojas **Andrius Norimas-Mironas**, kurio kelios novelės buvo premijuotos Dirvos novelių konkurse ir romano Miršta tik žmonės, sulaukęs 65 m. amžiaus pasitraukė į pensiją ir, apsigyvenęs Carlsbad, Calif., žada visą laiką skirti literatūrai. Dabar ruošiasi išleisti novelių rinkinį.

• **Altos** išleistos knygelės "Lithuania" jau pasklido tarp kitataučių 25,000 egzempliorių ir jos pareikalaivimas toks didelis, kad vėl antros laidos spausdinama 30,000 egz.

MIRĖ SANDAROS REDAKTORIUS M. VAIDYLA

Liepos 12 d. Chicagoje mirė ilgametis Sandaros redaktorius Mikas Vaidyla, sulaukęs 74 m. amžiaus.

Nors prieš kelis metus, gavęs širdies smūgį, buvo dalinai suparaližuotas, bet, nepasiduodamas ligai, tęsė redagavimą, talkinamas artimųjų bendradarbių.

Birželio 25 ištikus naujam širdies smūgiui, jau nebeatsigavo.

PADEKITE SVARBIAME REIKALE

Kaip įvairiomis progomis jau buvau skelbęs, "Sukilimo" knygą esu numatęs išleisti dar ir Vokietijoje. Jos teksto perredagavimas į vokiečių kalbą faktiškai jau atliktas. Bėlika vertimą tik perrašyti, kad būtų galima atiduoti spaudai.

Bet yra būtina knygos tekstą papildyti specialiu skirsnėliu, kad konkrečiai paryškintų vokiečiams, jog Birželio sukilimas įvyko ne vien Kaune ir Vilniuje, bet buvo išsiplėtęs visame krašte ir kad tuo lietuvių tauta buvo padariusi didelį savo įnašą kovoje prieš bendrą bolševikinį priešą, sudėdama tam stambių kraujo aukų.

Minimam papildomam knygos skirsnėliui suformuluoti man reikalinga turėti pavadinimus vietovių (pagal apskričius) kur buvo vietos gyventojų sukilimų veiksmų vykę, kada ir kuo jie buvo pasireiškę (trumpais aprašymais, neatskleidžiant pavardžių, jei saugumas to reikalauja), ar turėta aukų ir kokių pridaryta nuostolių priešui, kaip praėjo susitikimas su priartėjusiais vokiečių kariuomenės daliniais ir t.t.

Visus, kas tokių duomenų galėtų pateikti, nuolankiai prašau nedelsiant prisiųsti mano adresu: 2043 36th St., S.E., Washington, D. C. 20020.

K. Škirpa

Tauriai lietuvei

A. A.

ANGELEI ŠIMUTIENEI,

Amerikos Lietuvių Tarybos steigėjo ir ilgamečio pirmininko a. a. LEONARDO ŠIMUČIO žmonai mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą dukrai Rūtai, sūnums dr. LEONARDUI, pulk. JONUI ir RAIMUNDUI su šeimomis ir drauge su jais liūdime

**Amerikos Lietuvių
Taryba**

Mielam Laisvės Kovų Invalidui, sa-

vanoriui-kūrėjui

KAZIUI DOBILUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo

žmonai ONAI

**Bronius Tvarkūnas
Petras Andrulis**

A. † A.

M. LIPNIENEI

mirus, jos vyrui šauliui JONUI, dukrai

MIRGAI, velionės tėvui J. Sebo, skaus-

mo valandoje reiškia nuoširdžią užuojautą

**Kar. Juozapavičiaus
šaulių Kuopa**

Brangiam Tėveliui Lietuvoje mirus,

DR. ANTANUI AŽELIUI

ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą ir

kartu liūdime

**Juodėnų šeima
ir
Skardžių šeima**